

VEILEDNING

2025

Akkreditering som universitet

Veileder for krav til akkreditering som universitet

Midlertidig versjon: regelverkshenvisninger vil oppdateres etter 1. august 2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Tittel	Akkreditering som universitet
Gyldig fra	1. januar 2025, sist oppdatert 4. juli 2025
ISSN-nr	

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Forord

Institusjoner som gir akkrediterte studietilbud, kan søke NOKUT om akkreditering av institusjonen som høyskole, vitenskapelig høyskole og universitet. Forutsetningen for å kunne søke om akkreditering som universitet, er at institusjonen allerede har akkreditering fra NOKUT for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele doktorgrad alene.

Kravene til akkreditering som universitet er fastsatt i Kunnskapsdepartementets forskrift til universitets- og høyskoleloven (universitets- og høyskoleforskriften) §§ 1-1 og 1-4, med virkning fra 1. januar 2025.¹ Forskriftsbestemmelsene omfatter både generelle krav til institusjonsakkreditering som gjelder for alle institusjonskategorier, og spesifikke krav til akkreditering som universitet. Alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning i Norge, skal også oppfylle generelle vilkår for akkreditering, fastsatt i eller med hjemmel i universitets- og høyskoleloven. Studietilbudene ved institusjonen skal oppfylle kravene til akkreditering av studietilbud.

Denne veilederen er ment som et verktøy for tolking av kravene til universitetsakkreditering i universitets- og høyskoleforskriften – både for institusjoner som skal søke om akkreditering som universitet, og for institusjoner som allerede har slik akkreditering. NOKUT gir veiledning til hvordan hvert av kravene skal forstås, og hva institusjoner som skal søke om akkreditering som universitet, må gjøre rede for og dokumentere i en søknad. Veilederen inneholder også informasjon om søknadsprosessen og saksgangen.

NOKUT gjør oppmerksom på at institusjoner som ble akkreditert som universitet etter reglene som gjaldt før 1. januar 2025, skal oppfylle de gjeldende kravene til universitetsakkreditering innen 31. desember 2026, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 13-6 andre ledd. Vitenskapelige høyskoler som søker om akkreditering som universitet før 1. januar 2030, skal få søknaden behandlet etter en forenklet prosedyre, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-5 første ledd.

Veilederen er basert på Kunnskapsdepartementets høringsnotat om forslag til endringer i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning² og NOKUTs forvaltningspraksis. **Merk at veilederen foreligger inntil videre som en midlertidig utgave og vil bli oppdatert etter at endringene i universitets- og høyskoleloven og i universitets- og høyskoleforskriften har tredd i kraft fra 1. august 2025.**

¹ Merk at grunnvilkårene for institusjonsakkreditering flyttes fra universitets- og høyskoleforskriften til [universitets- og høyskoleloven](#) (lenke til endringslov) § 3-1, med virkning fra 1. august 2025. Som følge av dette blir det justeringer i universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 fra samme dato. Endringene er nærmere beskrevet i denne veilederen i sammenheng med de kravene der dette er relevant.

² Se Kunnskapsdepartementets [høringsnotat](#) om forslag til endringer i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (studiekvalitetsforskriften).

Innhold

1 Om akkreditering og institusjonskategorier	5
2 Generelle krav til institusjonsakkreditering	11
2.1 Institusjonens primærvirksomhet	11
2.2 Forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i samspill med utdanningsvirksomheten	13
2.3 Institusjonens strategi	15
2.4 Institusjonens organisering og infrastruktur	16
2.5 Institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid	18
3 Krav til akkreditering som universitet	20
3.1 Stabil utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet	20
3.2 Fagmiljøets størrelse, kompetanseprofil og kompetansenivå	26
3.3 Doktorgradsområde(r)	29
3.4 Stabil forskerutdanning	31
3.5 Opptak og gjennomstrømming på lavere og høyere grads nivå	34
3.6 Internasjonale og nasjonale samarbeid og nettverk	36
4 Helhetlig vurdering	38
5 Overgangsregler for vitenskapelige høyskoler	40
6 Søknad om akkreditering	45

1 Om akkreditering og institusjonskategorier

Institusjonsakkreditering

Høyere utdanningsinstitusjoner i Norge kan søke om institusjonsakkreditering og om endring av institusjonskategori. For å oppnå institusjonsakkreditering og eventuelt ny institusjonskategori må institusjonen tilfredsstillе alle lov- og forskriftsfestede krav til en slik akkreditering. Initiativet til en søknad om institusjonsakkreditering kommer fra institusjonen selv. En høyskole eller vitenskapelig høyskole som har rett til å tildele minst én doktorgrad alene, kan altså søke NOKUT om akkreditering som universitet. En grunnleggende forutsetning for å kunne bli akkreditert som universitet er at doktorgraden(e) som institusjonen tilbyr, inkludert fellesgrader, dekker vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 tredje ledd.

En institusjonsakkreditering gis som et vedtak i NOKUTs styre om at en institusjon oppfyller kravene til institusjonsakkreditering som er fastsatt i eller med hjemmel i universitets- og høyskoleloven. For akkreditering som universitet gjelder følgende krav:

- lov om universiteter og høyskoler av 1. august 2024 (universitets- og høyskoleloven) §§ 3-1 til 3-3
- forskrift til universitets- og høyskoleloven av 1. august 2024 (universitets- og høyskoleforskriften) §§ 1-1 og 1-4

NOKUTs vedtak om akkreditering er basert på faglige vurderinger og anbefalinger fra eksterne sakkyndige som er oppnevnt av NOKUT, i henhold til forskriftsfestede krav til sakkyndiges kompetanse.³ De sakkyndige gjør en vurdering av om institusjonen oppfyller hvert av kravene i universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 og § 1-4, herunder en helhetlig vurdering av om institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater tilsier at institusjonen på en god måte kan forvalte akkrediteringsmyndigheten som en institusjonsakkreditering gir. De sakkyndige gjør sin vurdering primært på grunnlag av skriftlig dokumentasjon som institusjonen sender inn i forbindelse med søknaden, og ett eller flere besøk ved institusjonen. For at NOKUT skal fatte positivt vedtak om akkreditering, må institusjonen oppfylle alle kravene til institusjonsakkreditering.

Formelt er det Kongen som beslutter endring av institusjonskategori, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-1. Institusjonen må derfor søke Kunnskapsdepartementet om å endre institusjonskategori, og departementet fremmer deretter en kongelig resolusjon. Det forutsettes at institusjonen først har søkt og fått et positivt vedtak om institusjonsakkreditering fra NOKUT. Utfyllende informasjon om søknads- og akkrediteringsprosessen finnes i kapittel 6 i denne veilederen.

³ Jf. studietilsynsforskriften § 5-6 tredje ledd. Merk at fra 1. august 2025 er bestemmelsen flyttet til universitets- og høyskoleforskriften § 1-22.

Institusjonskategorier

Hvilken institusjonskategori en institusjon tilhører, bestemmer hvilken *akkrediteringsmyndighet* institusjonen har, altså hvilke faglige fullmakter den har til selv å akkreditere egne studietilbud.

Det er fire forskjellige institusjonskategorier innenfor norsk høyere utdanning, med følgende nivåer av akkrediteringsmyndighet:

- **Høyskoler med akkrediterte studietilbud** (uten institusjonsakkreditering) har ikke myndighet til selv å akkreditere egne studietilbud, men må søke NOKUT om akkreditering av alle nye studietilbud.
- **Akkrediterte høyskoler** har myndighet til å akkreditere egne studietilbud på lavere grads nivå (bachelor) innenfor alle fagområder. Hvis institusjonen har fått akkreditering for doktorgradsstudier innenfor ett eller flere fagområder, har institusjonen myndighet til selv å akkreditere egne studietilbud på høyere grads nivå (master) innenfor disse fagområdene. På fagområder der institusjonen ikke kan tildele doktorgrad, må institusjonen søke NOKUT om akkreditering av studietilbud på master- og doktorgradsnivå.
- **Vitenskapelige høyskoler** har myndighet til å akkreditere egne studietilbud på lavere grads nivå (bachelor) innenfor alle fagområder. En vitenskapelig høyskole har akkreditering for doktorgradsstudier primært innenfor ett fagområde og kan selv akkreditere nye studietilbud på høyere grads nivå (master) innenfor dette fagområdet. Institusjonen må søke NOKUT om akkreditering for studietilbud på masternivå utenom det fagområdet der institusjonen allerede hadde rett til å tildele doktorgrad.
- **Universiteter** har myndighet til selv å akkreditere egne studietilbud på alle nivåer.

Dette gjelder for de grader og yrkesutdanninger den enkelte institusjonen har rett til å gi etter universitets- og høyskoleloven § 3-4, jf. lovens § 3-8. Hvilke grader den enkelte institusjon kan tildele, går frem av forskrift om grader og beskyttede titler (gradsforskriften).⁴

Kravene som stilles til de ulike institusjonskategoriene i lov og forskrift, er utformet slik at de skal sikre at institusjonen er i stand til å forvalte den akkrediteringsmyndigheten som følger med institusjonskategorien.

⁴ Merk at bestemmelsene i gradsforskriften er innlemmet i universitets- og høyskoleforskriften kapittel 2 fra 1. august 2025.

Nærmere om kravene til akkreditering av universiteter i lov og forskrift

Kravene til akkreditering som universitet er fastsatt i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-1 og 1-4.⁵ Forskriftsbestemmelsene omfatter generelle krav til institusjonsakkreditering som gjelder for alle institusjonskategorier (§ 1-1), og spesifikke krav til akkreditering som universitet (§ 1-4):

- § 1-1 første ledd om institusjonens primærvirksomhet
- § 1-1 andre ledd om forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i samspill med utdanningsvirksomheten
- § 1-1 tredje ledd om institusjonens strategi
- § 1-1 fjerde ledd om institusjonens organisering og infrastruktur
- § 1-1 femte ledd om institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid
- § 1-4 første ledd om stabil utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet
- § 1-4 andre ledd om institusjonens faglige virksomhet, kompetanseprofil og kompetansenivå
- § 1-4 tredje ledd om doktorgradsområdet/-ene
- § 1-4 fjerde ledd om stabil forskerutdanning
- § 1-4 femte ledd om institusjonens studentopptak og gjennomstrømming på lavere og høyere grads nivå
- § 1-4 sjette ledd om institusjonens nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk

Kravene gjelder både ved søknad om institusjonsakkreditering og ved NOKUTs tilsyn med at akkrediterte institusjoner oppfyller de gjeldende standardene og kriteriene for akkreditering, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-6 første ledd.

Kapittel 2 i denne veilederen tar for seg de generelle kravene til institusjonsakkreditering, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 første til femte ledd.⁶ Kravene gjelder for høyskoler, vitenskapelige høyskoler og universiteter – både de som allerede har akkreditering som institusjon, og de som skal søke NOKUT om slik akkreditering.

Kapittel 3 tar for seg de spesifikke kravene til akkreditering som universitet, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første til sjette ledd.⁷ Kravene gjelder både for institusjoner som allerede er akkreditert som universitet, og de som skal søke NOKUT om slik akkreditering.

⁵ Merk at grunnvilkårene for institusjonsakkreditering flyttes fra universitets- og høyskoleforskriften til [universitets- og høyskoleloven](#) (lenke til endringslov) § 3-1, med virkning fra 1. august 2025. Som følge av dette blir det justeringer i universitets- og høyskoleforskriften fra samme dato. Endringene er nærmere beskrevet i denne veilederen i sammenheng med de kravene der dette er relevant.

⁶ Se fotnote 5.

⁷ Se fotnote 5.

Kapittel 4 tar for seg universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd, som gir NOKUT hjemmel til å gjøre en helhetlig vurdering av om institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater tilsier at institusjonen på en god måte kan forvalte akkrediteringsmyndigheten som en institusjonsakkreditering gir.

I disse tre kapitlene gir NOKUT veiledning til hvordan hvert av kravene skal forstås. For institusjoner som skal søke NOKUT om akkreditering som universitet, er det oppgitt hva institusjonen må gjøre rede for og dokumentere i en søknad. Kapittel 5 beskriver overgangsreglene i universitets- og høyskoleforskriften § 1-5, som gjelder for vitenskapelige høyskoler som søker om akkreditering som universitet før 1. januar 2030.

Alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning i Norge, skal også oppfylle generelle vilkår for akkreditering fastsatt i eller med hjemmel i universitets- og høyskoleloven, herunder krav til organisering og ledelse jf. loven kapittel 4 og 5, nemnd for studentsaker jf. § 14-1, læringsmiljøutvalg jf. § 10-10, kvalitetssystem jf. § 3-5 og kompetansevurdering ved ansettelse jf. universitets- og høyskoleforskriften kapittel 3. I henhold til NOKUTs forvaltningspraksis blir disse vilkårene vurdert når en institusjon søker om akkreditering av sitt første studietilbud på lavere grads nivå (bachelorprogram). Ved en søknad om institusjonsakkreditering vil NOKUT normalt ikke på nytt vurdere generelle vilkår som allerede er vurdert som oppfylt i forbindelse med tidligere søknader om akkreditering av studietilbud. Ved behov kan NOKUT likevel etterspørre dokumentasjon på at slike generelle vilkår er oppfylt, for eksempel hvis det er lenge siden NOKUT vurderte de generelle vilkårene, eller ved nylige endringer ved institusjonen.

For å få akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet må institusjonen også oppfylle universitets- og høyskolelovens øvrige krav til statlige og private høyskoler, vitenskapelige høyskoler og universiteter, samt kravene til akkreditering av studietilbud i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften.⁸

Endringer i kravene til akkreditering som universitet

Institusjoner som ble akkreditert som universiteter etter reglene som gjaldt før 1. januar 2025, må oppfylle de gjeldende kravene til akkreditering i universitets- og høyskoleforskriften kapittel 1 innen 31. desember 2026, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 13-6 andre ledd. NOKUT gjør i det følgende rede for noen av de viktigste endringene i regelverket som akkrediterte universiteter må være oppmerksomme på:⁹

- **§ 1-4 første ledd** om stabil utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet er en videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-7 andre ledd. Bestemmelsen innebærer en

⁸ NOKUT gjør oppmerksom på at Kunnskapsdepartementet har fastsatt nye krav til akkreditering av studietilbud i universitets- og høyskoleforskriften med virkning fra 1. august 2025.

⁹ Se Kunnskapsdepartementets [høringsnotat](#) for utdypende beskrivelse av endringene.

tydeliggjøring av at vilkåret om *stabilitet* gjelder både for institusjonens utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

- **§ 1-4 andre ledd** om institusjonens kompetanseprofil, kompetansenivå og antall ansatte i vitenskapelige stillinger er en videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-7 første ledd og studietilsynsforskriften § 3-1 sjette ledd. Bestemmelsen innebærer en tydeliggjøring av forvaltningspraksis ved at den nå også omfatter vilkår om at de ansattes *faglige* kompetanse skal være på nivå med kompetansen ved *sammenlignbare fagområder* ved universiteter.¹⁰
- **§ 1-4 tredje ledd** om doktorgradsområdet/-ene er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-7 tredje og fjerde ledd. Bestemmelsen innebærer en forenkling ved at det kun stilles krav om at institusjonen skal ha rett til å tildele minst én doktorgrad alene. Dette må leses i sammenheng med at kravet samtidig tydeliggjør hva det betyr at doktorgraden(e) skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet, herunder at institusjonenes studietilbud skal inngå i doktorgradsområdet/-ene, og at de fleste studentene skal være knyttet til disse områdene.¹¹ I praksis må institusjoner med stor faglig bredde fortsatt ha flere doktorgrader.
- **§ 1-4 fjerde ledd** om stabil forskerutdanning er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-7 femte ledd. Bestemmelsen innebærer lettelse ved at vilkårene om opptak av doktorgradskandidater og uteksaminering av doktorgradskandidater er knyttet til institusjonsnivået.¹² Samtidig er det presisert at stabil forskerutdanning i første punktum er et selvstendig vilkår som er knyttet til kvalitative krav. Dette gjelder i tillegg til de kvantitative kravene i § 1-4 fjerde ledd andre punktum.
- **§ 1-4 femte ledd** om institusjonens studentopptak og gjennomstrømming er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-7 sjette ledd og studietilsynsforskriften § 3-1 fjerde ledd. Bestemmelsen innebærer en lettelse ved at det ikke stilles krav til antall studietilbud på høyere grads nivå. Kravet tydeliggjør

¹⁰ Vilkåret om den samlede kompetansen innebar før 1. januar 2025 at kompetansen skulle være på nivå med sammenlignbare institusjoner. NOKUTs forvaltningspraksis har vært, og vil fremdeles være, at kravet vurderes både på fagområdenivå og på et overordnet nivå for hele institusjonen.

¹¹ Før 1. januar 2025 var kravet at institusjonen skulle ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder, jf. studiekvalitetsforskriften § 3-7 tredje ledd. De fire doktorgradsstudiene skulle være godt dekkende for institusjonens faglige profil. To av disse skulle være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også måtte ha nasjonal betydning. Studiekvalitetsforskriften § 3-7 fjerde ledd presiserte at doktorgradsområdene skulle dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

¹² Vilkåret om opptak og uteksaminering innebar før 1. januar 2025 at institusjonen måtte uteksaminere i gjennomsnitt minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skulle over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

at institusjonen skal ha studietilbud på både lavere og høyere grads nivå innenfor doktorgradsområdet/-ene.

- **§ 1-4 sjette ledd** om institusjonens nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-7 syvende ledd. Kravet er skjerpet ved at det er presisert at universiteter skal delta *aktivt* i både nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk og i nasjonale samarbeid om doktorgradsutdanning.

For institusjoner som skal søke om akkreditering som universitet, vil NOKUT gjøre oppmerksom på følgende endring:

- **§ 1-1 sjette ledd** om NOKUTs helhetlige vurdering er en delvis videreføring av studiekvalitetsforskriften § 3-4 fjerde ledd. I kravet er det innført at også institusjonens *strategiske mål* skal være del av en slik vurdering. Terskelen for institusjonens forvaltning av akkrediteringsmyndigheten er hevet fra «tilstrekkelig» til «på en god måte».

De øvrige leddene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-1 og 1-4 er i hovedsak videreføring av tidligere bestemmelser i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften, og de innebærer ingen materielle endringer sammenlignet med bestemmelsene som gjaldt før 1. januar 2025.

2 Generelle krav til institusjonsakkreditering

Dette kapittelet tar for seg de generelle kravene til institusjonsakkreditering, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 første til femte ledd.¹³ Kravene er felles for akkrediterte høyskoler, vitenskapelige høyskoler og universiteter, både de som allerede har akkreditering som institusjon, og de som skal søke NOKUT om slik akkreditering.

I det følgende gir NOKUT veiledning til hvordan hvert av kravene skal forstås. For institusjoner som skal søke NOKUT om akkreditering som universitet, er det også oppgitt hva institusjonen må gjøre rede for og dokumentere i sin søknad.

2.1 Institusjonens primærvirksomhet

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 første ledd

For å oppnå og inneha institusjonsakkreditering skal institusjonens primærvirksomhet være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at universitetets primære virksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.¹⁴

Dersom et universitet driver med annen virksomhet enn det som går frem av kravets ordlyd, kan denne andre virksomheten ikke utgjøre en sentral del av institusjonens virksomhet. Med «annen virksomhet» menes for eksempel høyere yrkesfaglig utdanning og kurs som ikke gir studiepoeng. Universiteter som har annen virksomhet, må holde denne andre virksomheten adskilt fra primærvirksomheten. For private institusjoner skal det være et økonomisk skille mellom den virksomheten som utgjør akkreditert høyere utdanning, og den som omfatter annen virksomhet. Det skal gå frem av regnskapet at institusjonen opprettholder et slikt skille, jf. universitets- og høyskoleloven § 6-6 andre ledd.

Et universitet skal være et selvstendig rettssubjekt med eget styre som er ansvarlig for alle forhold ved universitetet. Private universiteter skal være aksjeselskap etter aksjeloven eller stiftelser etter stiftelsesloven, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-1.

¹³ Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd, om NOKUTs helhetlige vurdering, gjennomgås i kapittel 4 i denne veilederen.

¹⁴ I denne veilederen brukes forkortelsen FoU/KU som samlebetegnelse for forskning, faglig utviklingsarbeid og kunstnerisk utviklingsarbeid.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

I søknaden skal institusjonen beskrive sin virksomhet innenfor høyere utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling, og bekrefte at dette utgjør institusjonens primærvirksomhet.

Institusjonen skal også kort beskrive hvordan virksomheten oppfyller de generelle vilkårene for å tilby høyere utdanning, slik disse er fastsatt i universitets- og høyskoleloven. Dette omfatter for eksempel institusjonens selskapsform, styresammensetning, læringsmiljøutvalg, kvalitetssystem, reglementer, nemnd for studentsaker og øvrige vilkår som forutsettes ved akkreditering av studietilbud innenfor høyere utdanning.¹⁵ I søknaden må institusjonen gjøre rede for eventuelle endringer og planer om endringer som omfatter de generelle vilkårene for å tilby høyere utdanning.

Institusjoner som driver med annen virksomhet enn høyere utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling, skal gjøre rede for omfanget av og innholdet i den andre virksomheten. Søknaden skal inneholde en beskrivelse av hvor stor andel av institusjonens totale virksomhet denne andre virksomheten utgjør.

Dersom institusjonens styre også er styre for andre selvstendige virksomheter, må institusjonen dokumentere at det er høyere utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling som er primærvirksomheten.

Aktuell dokumentasjon

- vedtekter for institusjonen
- firmaattest
- årsrapport, regnskap og budsjett
- tildelingsbrev fra departement (der det er aktuelt)

¹⁵ Alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning i Norge, skal oppfylle generelle vilkår for akkreditering fastsatt i eller med hjemmel i universitets- og høyskoleloven, herunder krav til organisering og ledelse jf. loven kapittel 4 og 5, nemnd for studentsaker jf. § 14-1, læringsmiljøutvalg jf. § 10-10, kvalitetssystem jf. § 3-5 og kompetansevurdering ved ansettelse jf. universitets- og høyskoleforskriften kapittel 3.

2.2 Forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i samspill med utdanningsvirksomheten

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 andre ledd

Institusjonen skal utføre sin forskning eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid i samspill med utdanningsvirksomheten.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at det skal være tydelig sammenheng mellom institusjonens studietilbud og forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid.¹⁶

Vilkåret om *samspill* innebærer at studietilbudene institusjonen tilbyr, skal bygge på forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Forskningsaktiviteten skal prege utdanningene. I tillegg skal integrasjonen mellom utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid være tydelig. Studietilbudene skal være basert på stabile fagmiljøer med aktiv forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. Videre må det være god balanse mellom institusjonens utdannings- og forskningsvirksomhet, som igjen skal være tilpasset institusjonskategorien og institusjonens egenart.

Kravet innebærer også at institusjonen må ha en strategisk og overordnet tilnærming til koblingen mellom utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid på institusjonsnivå – altså utover minimumskravet til det enkelte studietilbudet.¹⁷

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen må redegjøre for koblingen mellom institusjonens studietilbud og institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid. Institusjonen skal også beskrive sitt mer overordnede og strategiske arbeid for å sikre samspill mellom utdanningsvirksomheten og virksomheten innenfor forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen kan gjerne vise til strategiske planer eller annen dokumentasjon dersom det er relevant.

¹⁶ Vilkåret om samspill mellom utdannings- og forskningsvirksomheten er også relevant i sammenheng med § 1-4 første ledd om stabilitet og høy internasjonal kvalitet i utdannings- og forskningsvirksomheten.

¹⁷ Jf. studietilsynsforskriften § 2-2 sjetten ledd om at alle studietilbud skal ha relevant kobling til forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Merk at kravet vil innlemmes i universitets- og høyskoleforskriften § 1-11 bokstav g fra 1. august 2025.

I redegjørelsen skal institusjonen benytte ulike indikatorer for å belyse kravet:

- Undervisning gitt av ansatte med førstestillingskompetanse¹⁸ er én indikator på utdanning basert på forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal gi en oversikt over hvor stor del av undervisningen på henholdsvis lavere og høyere grads nivå som gjennomføres av ansatte med førstestillingskompetanse.
- I hvilken grad det er prosjekter ved institusjonen som knytter studentene til institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid, kan være en annen indikator på utdanning basert på forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal redegjøre for relevante prosjekter som knytter studenter til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid, og som gjør studentene til medskapere i utvikling av ny kunnskap. For doktorgradskandidater kan det være relevant å belyse på hvilken måte disse deltar aktivt og samhandler med det nasjonale og internasjonale forskningsmiljøet. Institusjonen skal gi en oversikt over et utvalg av slike prosjekter, men det er ikke behov for å redegjøre for samtlige prosjekter ved institusjonen.
- Institusjonen skal også gjøre rede for i hvilken grad institusjonens forskning og forskningsresultater gjenspeiles i utformingen av studietilbud og i undervisningen, eksempelvis ved justering av eksisterende emner eller ved etablering av nye emner.

Institusjonen kan i tillegg benytte andre indikatorer som den anser som relevante for å belyse samspillet mellom utdanning og forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid.

Aktuell dokumentasjon

- en oversikt over hvor stor del av undervisningen på både lavere og høyere grads nivå som gjennomføres av ansatte med førstestillingskompetanse
- utvalgte eksempler på prosjekter eller undervisning som knytter studenter til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid
- strategiske planer som viser samspillet mellom institusjonens utdanningsvirksomhet, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid

¹⁸ Førstestillinger er avgrenset til stillingene førstelektor, førsteamanuensis, dosent og professor. Med førstestillingskompetente menes ansatte i førstestillinger, samt personer med doktorgrad.

2.3 Institusjonens strategi

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 tredje ledd

Institusjonen skal ha en strategi for utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at universitetet skal ha en strategi som viser mål og tiltak for videreutvikling av institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid.

For statlige universiteter er det institusjonens styre som skal legge planer for den faglige virksomheten og som skal trekke opp strategien for institusjonens utdannings- og forskningsvirksomhet og annen faglig virksomhet.¹⁹

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gi en kort beskrivelse av sin strategi for utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid, der de viktigste målene blir fremhevet og satt i kontekst.

Institusjonen skal også beskrive hvordan strategien blir iverksatt og fulgt opp, for eksempel gjennom prosesser, saksfremlegg eller andre dokumenter, herunder hvordan institusjonen vurderer status for oppnåelse av strategiske mål i løpet av strategiperioden. Videre skal institusjonen kort gjøre rede for hvordan arbeidet med å oppnå universitetsakkreditering er i tråd med institusjonens strategi.

Institusjonens strategi og strategiske mål er etter NOKUTs syn viktige elementer i institusjonens arbeid med å oppnå institusjonsakkreditering samt i det videre utviklingsarbeidet for å opprettholde et høyt nivå og for å kunne forvalte akkrediteringsmyndigheten som en universitetsakkreditering gir. Alle akkrediteringskravene vil derfor vurderes i lys av institusjonens strategi, og institusjonens strategiske mål og resultatoppnåelse er også blant de forholdene som inngår i den helhetlige vurderingen, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd (se kapittel 4 i denne veilederen).

Aktuell dokumentasjon

- institusjonens strategi
- saksfremlegg, prosessbeskrivelser eller andre dokumenter som viser hvordan strategien blir fulgt opp

¹⁹ Jf. universitets- og høyskoleloven § 4-1 første ledd andre punktum.

2.4 Institusjonens organisering og infrastruktur

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 fjerde ledd

Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at universitetets organisering og infrastruktur skal støtte opp om institusjonens primærvirksomhet, som er utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.²⁰ I vurderingen er det relevant å sammenligne institusjonen med andre universiteter.

At universitetets *organisering* skal være tilpasset institusjonens primærvirksomhet, innebærer at styringsstrukturen og den administrative og faglige ledelsen (på ulike nivåer) er innrettet slik at institusjonen kan fylle sin funksjon som universitetet, og at den på en god måte kan ivareta den akkrediteringsmyndigheten en universitetsakkreditering gir. Organiseringen skal også ivareta studentdemokratiet ved institusjonen, og universitetet skal ha ordninger for å la studenter medvirke i beslutningsprosesser.²¹

At universitetet skal ha en *infrastruktur* som er tilpasset institusjonens primærvirksomhet, innebærer at institusjonen eksempelvis skal ha lokaler, utstyr og bibliotek tjenester samt studie- og forskningsadministrative tjenester som utgjør et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte. Både den fysiske og den digitale infrastrukturen skal være i tråd med gjeldende standarder i universitets- og høyskolesektoren. Kapasiteten og utformingen på infrastrukturen skal stå i forhold til den samlede virksomheten innenfor utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gjøre rede for organiseringen av den administrative og faglige ledelsen samt styrings- og beslutningsstrukturen, og for hvordan organiseringen og beslutningsstrukturen er tilpasset og støtter opp under institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid. De ulike rollene i den administrative og faglige ledelsen og forholdet mellom dem skal beskrives. Redegjørelsen knyttet til organisering kan gjerne suppleres med et organisasjonskart.

²⁰ Institusjonens organisering vurderes også mer overordnet som del av NOKUTs helhetlige vurdering jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd, som er beskrevet i kapittel 4 i denne veilederen.

²¹ Det følger av universitets- og høyskoleloven § 10-11 andre ledd og § 10-12 første ledd at institusjonen skal legge til rette for at studentorganene kan drive sitt arbeid, og at studenter skal være representert i alle kollegiale organer ved høyskolen som har avgjørelsesmyndighet.

Institusjonen skal også redegjøre kort for organiseringen av studentdemokratiet ved institusjonen og for hvilke ordninger institusjonen har for å la studentene medvirke i beslutningsprosesser.

I søknaden skal institusjonen kort gjøre rede for hvilke lovpålagte styrever, råd og utvalg institusjonen har, herunder styret, læringsmiljøutvalg og nemd for studentsaker.²² I tillegg skal det gjøres rede for andre sentrale råd og utvalg ved institusjonen, med særlig vekt på hvilke roller og utvalg som bidrar til å sikre at institusjonen forvalter akkrediteringsmyndigheten på en god måte, eksempelvis studieutvalg/utdanningsutvalg e.l. Det skal beskrives hvilke oppgaver og funksjoner alle de sentrale rådene og utvalgene har ved institusjonen, herunder ledelse og beslutningsmyndighet i utvalgene.

Eventuelle tilpasninger institusjonen har gjort eller ser behov for ved eventuell akkreditering som universitet, skal inngå i redegjørelsen om institusjonens organisering.

I søknaden skal institusjonen gi en beskrivelse av infrastrukturen ved institusjonen og gjøre rede for hvordan infrastrukturen er tilpasset institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid – og i tråd med planer som fremgår i institusjonens strategi. Institusjonen skal gjøre rede for tilgang til undervisningsrom, grupperom, studentarbeidsplasser, laboratorier, øvingsrom, kantiner o.l., og for hvordan dette støtter opp under institusjonens primærvirksomhet. Infrastruktur omfatter også bibliotek og/eller læringsstøttesenter, herunder tilgjengelig litteratur og databaser, antall ansatte og hvilke tjenester de ansatte yter overfor studenter og faglig tilsatte. Det skal også gjøres rede for den digitale infrastrukturen, slik som læringsplattform, programvare, IKT-service o.l.

I redegjørelsen kan institusjonen bruke ulike indikatorer for å belyse kravet og gjøre en sammenligning med andre institusjoner, fortrinnsvis andre universiteter. For eksempel kan institusjonen sammenligne antallet kvadratmeter per student med gjennomsnittet for norske universiteter. Det kan også gjøres kvalitative vurderinger av eksempelvis bibliotekstjenestene og tilgang til databaser og programvare opp mot gjeldende standarder i sektoren.

Institusjoner med flere studiesteder må gjøre rede for infrastrukturen ved alle studiestedene og beskrive hvordan institusjonens organisering understøtter samspillet mellom de forskjellige studiestedene.

Aktuell dokumentasjon

- organisasjonskart
- relevante stillingsinstrukser
- mandat for sentrale råd og utvalg
- samarbeidsavtale med studentorgan
- institusjonens forskrifter fastsatt med hjemmel i universitets- og høyskoleloven

²² Høyskolens organisering og ledelse, herunder råd og utvalg, skal være i tråd med i universitets- og høyskolelovens bestemmelser for statlige og private institusjoner.

- relevante leieavtaler
- eventuelle planer for campusutvikling

2.5 Institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 femte ledd

Institusjonen skal ha et godkjent kvalitetssystem og kvalitetsarbeid når den søker NOKUT om institusjonsakkreditering.

Det følger av universitets- og høyskoleloven § 3-5 første ledd at alle institusjoner innenfor høyere utdanning skal ha et tilfredsstillende internt system for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten. Videre følger det av universitets- og høyskoleloven § 3-6 første ledd at NOKUT skal føre periodisk tilsyn med universiteters og høyskolars kvalitetsarbeid. Det skal ikke gå mer enn åtte år mellom hvert tilsyn, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-9. Kravene til institusjonenes kvalitetssystem og kvalitetsarbeid er regulert i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-7 og 1-8.²³ Tilfredsstillende kvalitetssikring er et vilkår for akkreditering, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-2 tredje ledd.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen skal ha et tilfredsstillende kvalitetssystem og tilfredsstillende kvalitetsarbeid før institusjonen søker om institusjonsakkreditering.²⁴ Kravet forutsetter dermed at NOKUT har gjennomført periodisk tilsyn med institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid, og fattet vedtak om at kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet er tilfredsstillende.

Ved søknad om institusjonsakkreditering må NOKUT gjøre en vurdering av hvorvidt det forrige periodiske tilsynet med institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid kan legges til grunn, eller om det må gjennomføres et nytt periodisk tilsyn. Momenter i en slik vurdering vil være hvor lenge det er siden forrige tilsyn, og om institusjonen etter tilsynet har gjort vesentlige endringer i organisering eller andre forhold som må vurderes. Dersom NOKUT må gjennomføre et nytt periodisk tilsyn, må institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid være vurdert og godkjent før NOKUT kan fatte vedtak om institusjonsakkreditering.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

²³ NOKUT har utarbeidet en [veileder for kravene til kvalitetssystem og kvalitetsarbeid i universitets- og høyskoleforskriften](#).

²⁴ Institusjonens kvalitetsarbeid er også ett av vurderingsmomentene som inngår i NOKUTs helhetlige vurdering, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd, som er beskrevet i kapittel 4 i denne veilederen.

Institusjonen skal oppgi når NOKUT sist gjennomførte periodisk tilsyn med institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid, og hva utfallet av tilsynet var. Videre skal institusjonen beskrive hvilke eventuelle endringer som er gjort i kvalitetssystemet og/eller kvalitetsarbeidet siden det forrige periodiske tilsynet. Institusjonen skal også redegjøre kort for institusjonens kvalitetssystem. Det skal ikke være en omfattende beskrivelse av kvalitetssystemet eller gjengivelse av tekst fra selve systembeskrivelsen, men henvisninger til relevante deler av systembeskrivelsen. Systembeskrivelsen skal inngå i dokumentasjonen.

Institusjonen skal i tillegg redegjøre for hvilke tilpasninger og endringer i kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet som er gjort, eller som institusjonen planlegger å gjøre, for å ivareta den akkrediteringsmyndigheten som en universitetsakkreditering gir.²⁵ NOKUT forutsetter at institusjoner som oppnår institusjonsakkreditering, videreutvikler sine kvalitetssystemer og det systematiske kvalitetsarbeidet med henblikk på å ivareta en utvidet akkrediteringsmyndighet, særlig på doktorgradsnivå. Dette gjelder spesielt kravet til kvalitetsarbeid i universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 femte ledd, som sier at institusjonen systematisk skal kontrollere at alle studietilbud til enhver tid oppfyller kravene til akkreditering. Det innebærer at et universitet må ha

- rutiner for akkreditering av nye studietilbud som institusjonen selv har myndighet til å akkreditere, herunder hvordan institusjonen sikrer at planlagte studietilbud tilfredsstiller alle kravene til akkreditering²⁶
- rutiner for å sikre at også alle eksisterende studietilbud ved institusjonen til enhver tid oppfyller akkrediteringskravene for studietilbud
- rutiner ved vesentlige endringer av eksisterende studietilbud ved institusjonen

Dersom gjennomførte eller planlagte endringer i kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet som gjøres i sammenheng med institusjonsakkrediteringen, vil påvirke institusjonens organisering,²⁷ skal dette omtales i søknaden. Det gjelder særlig dersom endringene påvirker rollene i den administrative og den faglige ledelsen samt i institusjonens styre, råd og utvalg.

Aktuell dokumentasjon

- institusjonens kvalitetssystem (systembeskrivelse) slik det er vedtatt av institusjonens styre, og eventuelle beskrivelser og rutiner som omtales i redegjørelsen, dersom disse ikke inngår i systembeskrivelsen
- institusjonens rutiner for akkreditering av nye studietilbud og for systematisk kontroll med at eksisterende studietilbud oppfyller kravene til akkreditering
- eksempler på gjennomførte systematiske kontroller av at eksisterende studietilbud oppfyller kravene til akkreditering

²⁵ Hvilken akkrediteringsmyndighet som følger av de ulike institusjonskategoriene, er beskrevet i kapittel 1 i denne veilederen.

²⁶ Kravene til akkreditering av studietilbud er gitt i studiekvalitetsforskriften § 3-1 til § 3-3 og i studietilsynsforskriften kapittel 2. Det finnes dessuten utfyllende akkrediteringskrav til studietilbud på master- og ph.d.-nivå, til alle gradsgivende studietilbud og til fellesgrader. Noen studietilbud er i tillegg regulert i forskrift om rammeplan.

²⁷ Hvorvidt institusjonens organisering og infrastruktur er tilpasset virksomheten, vurderes i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 fjerde ledd.

3 Krav til akkreditering som universitet

Dette kapittelet tar for seg kravene til akkreditering som universitet, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første til sjette ledd.²⁸ Kravene gjelder både de institusjonene som har akkreditering som universitet, og de som skal søke NOKUT om universitetsakkreditering.

NOKUT gir veiledning til hvordan hvert av kravene skal forstås. For institusjoner som skal søke NOKUT om akkreditering som universitet, oppgis det hva institusjonen må gjøre rede for og dokumentere i en søknad.

3.1 Stabil utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første ledd²⁹

For å oppnå og inneha akkreditering som universitet skal institusjonens utdanning, forskning eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid være stabil og av høy internasjonal kvalitet.

Det følger av universitets- og høyskoleloven § 1-1 at universiteters formål er å tilby høyere utdanning og å utføre forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå. Kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første ledd om stabilitet og høy internasjonal kvalitet, er en konkretisering av disse formålene. Samtidig står kravet i § 1-4 første ledd i tett sammenheng med andre krav til akkreditering som universitet, gitt i universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 andre til sjette ledd samt § 1-1 andre ledd. Disse kravene må være oppfylt for at § 1-4 første ledd skal kunne anses som oppfylt.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at et universitets faglige virksomhet innenfor utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid (forkortet til FoU/KU) både er *stabil* og av *høy internasjonal kvalitet*. Vilårene om stabilitet og høy internasjonal kvalitet må oppfylles både hver for seg og i sammenheng med hverandre.

²⁸ Merk at grunnvilkårene for institusjonsakkreditering flyttes fra universitets- og høyskoleforskriften til [universitets- og høyskoleloven](#) (lenke til endringslov) § 3-1, med virkning fra 1. august 2025. Som følge av dette blir det justeringer i universitets- og høyskoleforskriften fra samme dato.

²⁹ Som følge av regelverksendringer fra 1. august 2025 (se fotnote 28) vil ny ordlyd i § 1-4 være: «For å oppnå og inneha akkreditering som universitet skal institusjonen, i tillegg til å fylle grunnvilkåret i universitets- og høyskoleloven § 3-1 andre ledd, oppfylle følgende: a. Institusjonens utdanning, forskning eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid være stabil og av høy internasjonal kvalitet.»

Vilkåret om *stabilitet* innebærer i dette kravet at institusjonens virksomhet innenfor utdanning og FoU/KU holder et stabilt og høyt nivå over tid. Vilkåret forutsetter at institusjonen har studietilbud på både lavere og høyere grads nivå med jevnlig opptak av studenter og tilfredsstillende gjennomstrømming.³⁰ Studietilbudene skal inngå i doktorgradsområdet/-ene, og de fleste studentene skal være knyttet til studietilbud som inngår i disse doktorgradsområdene.³¹ Vilkåret forutsetter også at institusjonen har stabil forskerutdanning³² samt stabile, tilstrekkelig store og robuste fagmiljøer med relevant og høy faglig kompetanse innenfor hele den faglige virksomheten.³³

Vilkåret om *høy internasjonal kvalitet* innebærer at institusjonenes utdanning og FoU/KU på alle nivåer i studieporteføljen holder et meget godt faglig nivå, sett opp mot de aktuelle fagområdene i et internasjonalt perspektiv. Terskelen for hva som anses som «høy internasjonal kvalitet», er dynamisk, ettersom den endrer seg i takt med utviklingen innenfor fagområdene internasjonalt.

Høy internasjonal kvalitet i studietilbud på lavere og høyere grads nivå vurderes blant annet gjennom en faglig vurdering av forskerutdanningen og virksomheten innenfor FoU/KU. Det skal være stabile doktorgradsprogrammer med tilhørende fagmiljø som ivaretar den faglige virksomheten, i tillegg til god og tydelig sammenheng mellom institusjonens utdanning og FoU/KU generelt³⁴, og mellom doktorgradsprogrammet/-ene og underliggende studietilbud på lavere og høyere grads nivå spesielt. Det innebærer at institusjonens FoU/KU skal prege utdanningene den tilbyr, og integrasjonen mellom utdanning og FoU/KU skal være tydelig. Videre skal studietilbudene ha base i stabile fagmiljøer med relevant kompetanseprofil og høyt faglig kompetansenivå, med aktiviteter og resultater innenfor FoU/KU på et stabilt og meget godt nivå i en internasjonal kontekst.³⁵ Fagmiljøene skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk innenfor utdanning og FoU/KU som er relevante, og som bidrar til faglig utvikling som styrker og kommer utdanningene og virksomheten innenfor FoU/KU til gode.³⁶ De faglig ansattes utdanningsfaglige kompetanse skal sikres og videreutvikles, og det skal være tilstrekkelig antall faglig ansatte sett opp mot antall studenter og den faglige virksomheten.³⁷

For institusjonens FoU/KU innebærer vilkåret om høy internasjonal kvalitet at institusjonens aktiviteter og resultater er på et høyt faglig nivå sammenliknet med fagområder og universiteter som holder et høyt internasjonalt nivå. Omfanget og kvaliteten på institusjonens forskningspublisering og/eller kunstneriske utviklingsarbeid,

³⁰ Jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 femte ledd.

³¹ Jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 tredje ledd.

³² Jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 fjerde ledd.

³³ Jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 andre ledd.

³⁴ Jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 andre ledd.

³⁵ Jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 andre ledd.

³⁶ Jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 sjette ledd.

³⁷ Jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 andre ledd.

herunder internasjonal sampublisering, er viktige indikatorer. Andre indikatorer for høy internasjonal kvalitet innenfor FoU/KU er robuste fagmiljøer og forskningsgrupper, aktiv deltakelse, attraktivitet og synlighet i nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeid innenfor FoU/KU, rekruttering av dyktige norske og internasjonale doktorgradskandidater og vitenskapelig ansatte samt institusjonens evne til å tiltrekke seg ekstern finansiering.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for og dokumentasjon av kravet

Institusjonen skal gjøre rede for og dokumentere stabilitet og høy internasjonal kvalitet innenfor flere elementer i den faglige virksomheten – både for hvert doktorgradsområde³⁸ og for institusjonen som helhet. Det innebærer at institusjonen, gjennom kvalitative og kvantitative data og indikatorer, skal beskrive og dokumentere hvordan den selv og fagmiljøene presterer på internasjonalt anerkjente mål for kvalitet. Søknaden skal inneholde kvalitetssikrede data som i størst mulig grad er mulig å sammenligne på tvers av institusjoner, og valg av data og indikatorer skal begrunnes. Institusjonen skal sammenligne seg med norske og internasjonale universiteter og fagmiljøer med liknende profil og som institusjonen mener har høy internasjonal kvalitet i sin utdanning og FoU/KU. Valg av institusjoner og fagområder som institusjonen sammenligner seg med, skal begrunnes. For at både nivå og stabilitet skal kunne vurderes, må institusjonen presentere sin utvikling og sine resultater, sammenlignet med de utvalgte institusjonene, for de siste fem årene.

Stabilitet i utdanning og FoU/KU

Når det gjelder vilkåret om stabilitet i utdanningen, skal institusjonen gjøre rede for og dokumentere hvordan den oppfyller universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 femte ledd om at studietilbudene på lavere og høyere grads nivå inngår i doktorgradsområdet/-ene, at den jevnlig har opptak av studenter og uteksaminering av kandidater på disse studietilbudene, og at et tilfredsstillende antall av institusjonens studenter fullfører studiene til normert tid. Institusjonens opptak av doktorgradskandidater og uteksaminering av doktorgradskandidater skal også dokumenteres, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 fjerde ledd.

Stabilitet i FoU/KU og utdanningsvirksomheten er også knyttet til stabilitet i fagmiljøene. Institusjoner som søker om universitetsakkreditering, må kunne dokumentere at de har fagmiljøer med tilstrekkelig kapasitet, faglig kompetanse og utviklingskraft til å sikre utdanning og FoU/KU av høy internasjonal kvalitet over tid. Institusjonen skal gjøre rede for og dokumentere utviklingen de siste fem årene i totalt antall faglige årsverk, andel årsverk med hovedstilling og andel årsverk med førstestillingskompetanse for både institusjonen som helhet og for doktorgradsområdet/-ene, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 andre ledd.

³⁸ Med «doktorgradsområde» menes et doktorgradsprogram, de underliggende fagområder og studietilbud på lavere og høyere grads nivå, samt tilhørende fagmiljø.

Institusjonen skal videre gjøre rede for og dokumentere stabilitet i det faglige nivået for FoU/KU gjennom institusjonens aktiviteter og resultater de siste fem årene, både per doktorgradsområde og for institusjonen som helhet. Institusjonen skal gjøre rede for hvordan den legger til rette for de ansattes tid til henholdsvis undervisning, andre utdanningsfaglige aktiviteter og FoU/KU. Institusjonen skal beskrive og dokumentere utviklingen i publiseringspoeng totalt og på nivå 2 de siste fem årene for institusjonen som helhet, og beskrive og dokumentere hvordan publiseringspoengene fordeler seg mellom de ulike doktorgradsområdene (alternativt mellom de faglige enhetene fakultet/avdeling/institutt). For dokumentasjon av kunstnerisk utviklingsarbeid må institusjonen selv finne relevante indikatorer for stabilitet.

Høy internasjonal kvalitet i utdanning og FoU/KU

Ulike fagområder har ulike tradisjoner når det gjelder å dokumentere kvalitet i utdanning og FoU/KU. NOKUT vil verken styre eller begrense institusjonens egne vurderinger av hvordan høy internasjonal kvalitet best kan gjøres rede for og dokumenteres. Det vesentlige er at institusjonen legger ved den dokumentasjonen den selv mener er relevant. Som støtte har NOKUT utarbeidet en oversikt over indikatorer som *kan* være relevante, og som institusjonen kan velge å ta utgangspunkt i (se tabellen på neste side). De foreslåtte indikatorene må oppfattes som eksempler, og er på ingen måte uttømmende. Merk at noen av indikatorene i oversikten kan være relevante for å belyse både stabilitet og høy internasjonal kvalitet.

Når det gjelder høy internasjonal kvalitet innenfor FoU/KU skal institusjonen gjøre rede for og dokumentere at den faglige virksomheten er på høyde med det som anses for å være et høyt internasjonalt nivå innenfor de aktuelle fagområdene. Institusjonen må gjøre sammenligninger med andre universiteter nasjonalt, men oppfordres også til å gjøre sammenligninger med institusjoner (fortrinnsvis universiteter) utenfor Norge. Institusjonen skal oppgi og begrunne hvilke relevante norske og eventuelt internasjonale fagmiljøer og institusjoner den anser har utdanning og FoU/KU av høy internasjonal kvalitet, og sammenligne seg med disse for å dokumentere at institusjonen selv er på tilsvarende nivå. Dette bør være universiteter med lignende fagprofil og med anerkjent høy internasjonal kvalitet. Sammenligninger skal gjøres både innenfor hvert doktorgradsområde og på institusjonsnivå. Sammenligninger skal i så stor grad som mulig gjøres mellom sammenlignbare enheter (fagområde/institutt/fakultet/institusjon), og med data som er etterprøvbare (for eksempel fra databaser som DBH³⁹).

Videre må institusjonen kunne dokumentere at den har hatt en god utvikling og et høyt nivå på sin faglige virksomhet *over tid*, dette som grunnlag for vurdering av både stabilitet og høyt internasjonalt nivå. Tabellen på neste side inneholder eksempler på hvordan en institusjon kan sammenligne seg med andre fagområder og institusjoner, og på hvordan den kan dokumentere høy internasjonal kvalitet over tid.

³⁹ Database for statistikk om høyere utdanning.

Institusjonens strategi og prioriteringer for å oppnå og opprettholde stabilitet og høy internasjonal kvalitet

Å sikre stabilitet og høy internasjonal kvalitet forutsetter at mange av de øvrige akkrediteringskravene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-1 og 1-4 er oppfylt.

Institusjonen skal gi en kort og overordnet redegjørelse for hvordan institusjonens strategi, prioriteringer og arbeid ses i sammenheng for å oppnå og opprettholde stabilitet og høy internasjonal kvalitet i institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid.

I tabellen under gir NOKUT eksempler på indikatorer som institusjonen kan bruke i søknaden for å dokumentere høy internasjonal kvalitet i FoU/KU og utdanning. De foreslåtte indikatorene må oppfattes som eksempler, og oversikten er på ingen måte uttømmende.

Eksempler på indikatorer for høy internasjonal kvalitet i FoU/KU og utdanning	
FoU/KU og fagmiljø	
Resultater fra FoU/KU - per doktorgradområde og for institusjonen som helhet	Eksempler (for hvert av de siste fem årene og sammenlignet med tilsvarende fagområder ved andre universiteter): publiseringspoeng totalt og per faglige årsverk (herunder andeler nivå 2-publisering), publikasjoner i anerkjente internasjonale tidsskrifter, siteringsindekser, patenter og lisensieringer
Kompetansenivå, bredde og stabilitet i fagmiljøene - per doktorgradområde og for institusjonen som helhet	Eksempler (for hvert av de siste fem årene og sammenlignet med tilsvarende fagområder ved andre universiteter): årsverk faglige stillinger totalt, andel årsverk med førstestillingskompetanse (herav total andel med professor- og dosentkompetanse), andel internasjonale faglig ansatte, rekruttering av høyt kvalifiserte faglig ansatte, internasjonalt anerkjente ansatte i faglige stillinger og fagmiljøenes utdanningsfaglige kompetanse (herunder utdanningsfaglige kvalifikasjoner og formell veilederkompetanse)
Internasjonalisering - per doktorgradområde og for institusjonen som helhet	Eksempler: aktivt samarbeid, deltakelse og samhandling med internasjonale FoU/KU-miljø, prosjekter og publikasjoner med internasjonale samforfattere / prosjekter med internasjonale kunstnere, ansattmobilitet, allianser, nettverk, konferanser og utstillinger
Ekstern finansiering av FoU/KU - per doktorgradsområde og for institusjonen som helhet	Eksempler (for hvert av de siste fem årene): tildelinger (suksessrater) fra Norges forskningsråd, EU, mv. per faglig årsverk – sammenlignet med andre universiteter
Eksterne evalueringer av FoU/KU	Eksempler: resultater og oppfølging av fagevalueringer gjennomført av Norges forskningsråd, Program for kunstnerisk utviklingsarbeid mv.
Utmerkelser	Eksempler: utmerkelser, priser eller annen anerkjennelse av virksomhet innenfor FoU/KU
Strategi og prioriteringer	Eksempler: institusjonens strategiske og operasjonelle arbeid og prioriteringer for virksomheten innenfor FoU/KU,

	rekrutteringsstrategi, videreutvikling/styrking av fagmiljøene og forskergrupper, meritteringsordninger, utviklingsprosjekter, forskningsledelse, ledelse av prosjekter innenfor kunstnerisk utviklingsarbeid, støttestrukturer for FoU/KU og etiske retningslinjer
Forskerutdanning	
Rekruttering og gjennomføring - per doktorgrad	Eksempler (for hvert av de siste fem årene): opptak, gjennomstrømming, frafall, gjennomføring på normert tid og på normert tid pluss to år, opptaksgrunnlag, finansiering (intern, Norges forskningsråd, andre), inntakskvalitet, faglige årsverk per doktorgradskandidat, internasjonal rekruttering, kvalifiserte søkere til hver stipendiatstilling, andel/antall internasjonale søkere, fordelingen mellom intern, nasjonal og internasjonal rekruttering og finansiering, andel uteksaminerte ph.d.-kandidater i relevant arbeid samt institusjonens strategiske arbeid med rekruttering og gjennomstrømming
Doktorgradskandidatenes resultater fra FoU/KU - per doktorgrad	Eksempler: kvalitet på doktorgradsavhandlinger (interne eller eksterne evalueringer), opponentvurderinger, bedømmelser av doktorgradsavhandlinger, vitenskapelige eller kunstneriske produksjoner og prosjekter/følgforskning som springer ut av doktorgradsarbeidet, publikasjonspoeng per doktorgradskandidat (nivå 1 og 2) samt internasjonal oppmerksomhet rundt doktorgradskandidatenes forskningsresultater, som siteringsindeks, publiseringer i internasjonalt anerkjente tidsskrifter, deltakelse/invitasjon til fagfellefora og konferanser, bransjepriser, mv.
Internasjonalisering - per doktorgrad	Eksempler: doktorgradskandidatenes internasjonale samarbeid gjennom nettverk, prosjekter, forskerskoler, cotutelle-avtaler, internasjonale konferanser, tverrfaglig og globalt orientert forskning og samforfatterskap, muligheter for/andel forskningsopphold og utveksling
Utdanning – alle nivå	
Kobling mellom FoU/KU og utdanning - per doktorgradsområde og for institusjonen som helhet	Eksempler: hvordan institusjonens FoU/KU preger og styrker den vitenskapelige og/eller kunstneriske kulturen i utdanningen, sammenhengen mellom doktorgradsprogrammet/-ene og underliggende studietilbud, hvordan fagmiljøenes vitenskapelige og/eller kunstneriske kompetanse og faglige virksomhet er relevant for utdanningene, andel undervisning gitt av ansatte med førstestillingskompetanse og FoU/KU-prosjekter som involverer studenter
Internasjonalisering - per doktorgradsområde og for institusjonen som helhet	Eksempler: internasjonal dimensjon i utdanningene, fagmiljøenes internasjonale samarbeid om utdanning, internasjonale fellesgrader, samarbeid i europeiske universitetsallianser, antallet eller andelen ansatte som gir gjesteforelesninger i utlandet eller har andre opphold i utlandet i undervisningsøyemed, omfang og bruk av internasjonale gjesteforelesere, andel innreisende internasjonale utvekslingsstudenter, andel utreisende utvekslingsstudenter til utlandet og andel internasjonale studenter
Arbeidslivsrelevans - per doktorgradsområde og for institusjonen som helhet	Eksempler: utdanningens kobling til og relevans for arbeidsliv og videre studier nasjonalt og internasjonalt (herunder eksempler på formalisert samarbeid med aktører fra arbeidslivet), andel kandidater i relevant arbeid og resultater fra kandidatundersøkelser

Rekruttering og gjennomføring - per doktorgradsområde og for institusjonen som helhet	Eksempler: utvikling de siste fem år for studentopptak, gjennomstrømming og gjennomføringstid for både lavere og høyere grads nivå (herunder antall førstevalgsøkere, antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studieplass, andel internasjonale søkere og konkurransepoeng), kandidatproduksjon, avlagte studiepoeng per student, antall studenter per faglige årsverk og studenter per førstestillingsårsverk
Eksterne evalueringer - resultater og oppfølging	Eksempler: Norges forskningsråds kombinerte evalueringer av forskning og utdanning, internasjonale akkrediteringer av institusjonens utdanninger, NOKUTs utdanningsevalueringer, Studiebarometeret, institusjonens periodiske evalueringer eller andre evalueringer med representanter fra arbeids- og samfunnsliv, praksisfelt og eksterne fagfeller
Utmerkelser	Eksempler: utmerkelser, priser eller andre relevante anerkjennelser av institusjonens utdanninger
Strategi og prioriteringer	Eksempler: institusjonens strategiske og operasjonelle prioriteringer og arbeid innenfor utdanningsvirksomheten, herunder studieporteføljeutvikling, internasjonalisering, utdanningsledelse, relevans for samfunns- og arbeidsliv og ev. videre studier, systematisk kvalitetsutviklingsarbeid, studentrekruttering, inntakskvalitet og resultatkvalitet

3.2 Fagmiljøets størrelse, kompetanseprofil og kompetansenivå

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 andre ledd

Institusjonen skal ha en relevant kompetanseprofil. Institusjonen skal ha et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet. De ansattes samlede faglige kompetanse skal være på nivå med sammenlignbare fagområder ved andre universiteter.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy og relevant vitenskapelig og/eller kunstnerisk kompetanse til å ivareta den faglige virksomheten innenfor utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid (FoU/KU) og formidling, og at institusjonens samlede faglige kompetanse skal være på nivå med sammenlignbare fagområder ved andre universiteter.

Vilkåret om en *relevant kompetanseprofil* innebærer at de ansattes faglige kompetanse skal være tilpasset institusjonens fagområder for å kunne ivareta institusjonens

utdanning, FoU/KU og formidling. Hva som anses som relevant, må også ses i lys av kompetanseprofilen i sammenlignbare fagmiljøer ved andre universiteter.

Vilkåret om *tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse* innebærer at institusjonen skal ha et tilfredsstillende antall ansatte med relevant vitenskapelig og/eller kunstnerisk kompetanse, innenfor alle institusjonens fagområder, til å kunne drifte, kvalitetssikre og utvikle institusjonens studietilbud samt bidra til institusjonens FoU/KU. Vilkåret innebærer også at antallet ansatte med faglig kompetanse skal være tilstrekkelig til å sikre at kompetansen i fagområdene er stabil. Relevante indikatorer ved vurdering av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse kan være andel årsverk med førstestillingskompetanse og professorkompetanse, andel og antall årsverk i hovedstilling med førstestillingskompetanse og professorkompetanse, antall studenter per årsverk med førstestillingskompetanse og forholdstallet mellom studenter og faglig ansatte. Tersklene for hva som anses som «tilstrekkelig» og «høy», er dynamiske og endrer seg i takt med utviklingen ved de øvrige universitetene.

Vilkåret om at *de ansattes samlede faglige kompetanse skal være på nivå med sammenlignbare fagområder ved andre universiteter*, omfatter både kompetansen knyttet til de enkelte fagområdene ved institusjonen og den samlede kompetansen på institusjonsnivå. Vilkåret innebærer at nivået på de ansattes faglige kompetanse må være høyere enn det som er minstekravet for akkreditering av institusjonens studietilbud⁴⁰. Terskelen for hva som anses som et tilfredsstillende nivå, vil være dynamisk og følge utviklingen ved de øvrige universitetene og på de relevante fagområdene.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gjøre rede for sin kompetanseprofil og begrunne hvordan profilen er relevant for institusjonens faglige virksomhet, herunder hvordan de ansattes vitenskapelige og/eller kunstneriske kompetanse er tilpasset institusjonens fagområder. Det kan være hensiktsmessig å knytte redegjørelsen for kompetanse til institusjonens doktorgradsområder (som skal være dekkende for institusjonens faglige virksomhet).

Videre skal institusjonen gjøre rede for antall årsverk og de ansattes kompetansenivå, og godtgjøre hvordan dette er tilstrekkelig til å kunne ivareta undervisning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid, formidling og andre faglige og administrative oppgaver, både per fagområde og på institusjonsnivå. Institusjonen skal i denne sammenhengen redegjøre for forholdstallet mellom studenter og faglig ansatte samt forholdstallet mellom studenter og ansatte med

⁴⁰ Kravene til akkreditering av studietilbud er på tidspunkt for publisering av denne veilederen gitt i studiekvalitetsforskriften § 3-1 til § 3-3 og i studietilsynsforskriften kapittel 2. Det finnes dessuten utfyllende akkrediteringskrav til studietilbud på master- og ph.d.-nivå, til alle gradsgivende studietilbud og til fellesgrader. Noen studietilbud er i tillegg regulert i forskrift om rammeplan. Merk at krav til akkreditering av studietilbud vil innlemmes i universitets- og høyskoleforskriften fra 1. august 2025.

førstekompetanse, både per fagområde og for institusjonen som helhet. Utviklingen i disse andelene gjennom de siste fem årene skal inngå i redegjørelsen.

Institusjonen skal også gjøre rede for de ansattes samlede faglige kompetanse, og sammenligne denne kompetansen med nivået ved tilsvarende fagområder ved andre universiteter. Institusjonen skal oppgi andel årsverk med førstestillingskompetanse og andel årsverk med professor- og dosentkompetanse i vitenskapelige stillinger, både per fagområde og på institusjonsnivå, og gjøre rede for utviklingen i disse andelene gjennom de siste fem årene.⁴¹ Institusjonen velger hvilke universiteter den sammenligner seg med, og valget skal begrunnes.

NOKUT gjør oppmerksom på at institusjonens redegjørelse for kravet til antall ansatte, kompetanseprofil, kompetansenivå og faglige virksomhet også er relevant for å belyse stabilitet og høyt internasjonalt nivå i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første ledd.

Aktuell dokumentasjon

- tabell over andel og antall årsverk i hovedstilling med førstestillingskompetanse samt andel og antall årsverk med professor- og dosentkompetanse for hele institusjonen og per fagområde
- tabell over andel årsverk med førstestillingskompetanse de siste fem årene
- tabell over andel årsverk med førstestillingskompetanse samt andel årsverk med professor- og dosentkompetanse for hele institusjonen og per fagområde, og sammenlignet med andre universiteter
- tabell over antall studenter (heltidsekvivalenter) innenfor de ulike fagområdene de siste fem årene
- tabell over antall studenter (heltidsekvivalenter) per faglig ansatt (årsverk) for hele institusjonen og per fagområde, og sammenlignet med andre universiteter
- tabell over antall studenter (heltidsekvivalenter) per årsverk med førstestillingskompetanse, for hele institusjonen og per fagområde

⁴¹ Med førstestillingskompetente menes ansatte i stillinger som krever doktorgrad: førstelektor, førsteamanuensis, dosent, professor, postdoktor og forsker.

3.3 Doktorgradsområde(r)

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 tredje ledd⁴²

Institusjonen skal ha rett til å tildele minst én doktorgrad alene. Doktorgraden(e) som institusjonen selv tilbyr, inkludert eventuelle fellesgrader den deltar i, skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet. Kravet innebærer at institusjonenes studietilbud skal inngå i doktorgradsområdene, og at de fleste studentene skal være knyttet til disse. Institusjonen kan også ha enkelte studietilbud utenfor doktorgradsområdene, dersom de støtter opp under eller har nær tilknytning til studietilbudene innenfor doktorgradsområdene, eller det er særlige grunner til ha slike tilbud.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at et universitet må tilby minst ett doktorgradsprogram. Dersom institusjonen kun tilbyr ett doktorgradsprogram, kan dette ikke være en fellesgrad.⁴³ Institusjonens doktorgradsprogram(mer) skal være underbygget av studietilbud på lavere og høyere grads nivå, og de fleste av institusjonens studenter skal være tilknyttet studietilbud som inngår i doktorgradsområdet/-ene.⁴⁴

Vilkåret om at *institusjonenes studietilbud skal inngå i doktorgradsområdet/-ene* innebærer at alle studietilbud som institusjonen tilbyr på lavere og høyere grads nivå, skal ha overbygning i et doktorgradsprogram. Institusjonen kan unntaksvis ha enkelte studietilbud som ligger utenfor doktorgradsområdene. Det forutsettes dermed at de fleste av institusjonens fagområder inngår i et doktorgradsområde, og at doktorgradsutdanningen dekker vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

Kravet skal sikre at alle delene av institusjonens utdanning, forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid skal være gjennomsyret av en vitenskapelig kultur og/eller en kultur for kunstnerisk utviklingsarbeid. Kravet skal også

⁴² Merk at grunnvilkårene for akkreditering av de ulike institusjonskategoriene flyttes fra universitets- og høyskoleforskriften til universitets- og høyskoleloven, med virkning fra 1. august 2025. Grunnvilkår for akkreditering som universitet er at institusjonen har rett til å tildele minst én doktorgrad alene og at institusjonens doktorgrad(er) skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet jf. universitets- og høyskoleloven § 3-1 andre ledd. Universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 tredje ledd tredje og fjerde punktum videreføres i forskriften § 1-4 bokstav c, med mindre justeringer: «Institusjonenes studietilbud skal være innenfor doktorgradenes fagområde, og de fleste studentene skal være knyttet til disse. Institusjonen kan ha enkelte studietilbud utenfor doktorgradsområdene dersom de støtter opp under eller har nær tilknytning til studietilbudene innenfor doktorgradsområdene, eller det er særlige grunner til ha slike tilbud.»

⁴³ Kravene til fellesgrader går på tidspunkt for publisering av denne veilederen frem av studiekvalitetsforskriften kapittel 4. Merk at krav til akkreditering av studietilbud vil innlemmes i universitets- og høyskoleforskriften fra 1. august 2025.

⁴⁴ Med doktorgradsområde menes et doktorgradsprogram, de underliggende fagområdene og studietilbud på lavere og høyere grads nivå samt tilhørende fagmiljø.

sikre at institusjonen selv har studietilbud på lavere og høyere grads nivå som kan gi rekruttering til institusjonens doktorgradsprogram(mer) og dermed også bidra til å sikre stabilitet i fagmiljøene.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gjøre rede for doktorgradsprogrammet/-ene den tilbyr, også eventuelle fellesgrader. Institusjonen skal beskrive avgrensningen av hvert doktorgradsområde og godtgjøre at de ulike doktorgradsområdene er adskilte fagområder. Det skal tydelig gå frem av redegjørelsen hvilke av institusjonens fagområde(r) og studietilbud på lavere- og høyere grads nivå som inngår i det enkelte doktorgradsområdet. Formålet er å belyse hvordan doktorgraden(e) dekker vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

Det skal komme tydelig frem hvordan hvert enkelt doktorgradsprogram har en faglig sammenheng med studietilbud på lavere og høyere grads nivå som bygger opp under doktorgradsprogrammet. Institusjonen skal også beskrive hvordan og i hvilken grad studietilbud på lavere og høyere grads nivå bidrar til rekruttering til institusjonens doktorgradsprogram(mer). Institusjonen skal videre gjøre rede for om det er studietilbud som ikke er dekket av et doktorgradsprogram, hvordan disse studietilbudene støtter opp under eller har nær tilknytning til studietilbudene innenfor doktorgradsområdet/-ene, og eventuelt hvilke særlige grunner institusjonen har til å ha slike studietilbud.

NOKUT gjør oppmerksom på at institusjonens redegjørelse for doktorgradsområdet/-ene også er relevant for å belyse stabilitet og høyt internasjonalt nivå i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første ledd.

Aktuell dokumentasjon

- tabell over hvilke av institusjonens studietilbud på lavere og høyere grads nivå som underbygger institusjonens doktorgradsprogram(mer)
- oversikt over eventuelle studietilbud på lavere og høyere grads nivå som ikke er dekket av institusjonens doktorgradsprogram(mer)
- oversikt over hvilke av institusjonens studietilbud som kvalifiserer for opptak til institusjonens doktorgradsprogram(mer)

3.4 Stabil forskerutdanning

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 fjerde ledd⁴⁵

Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning. Institusjonen skal over en periode på fem år ha tatt opp minst 15 doktorgradsstudenter og i gjennomsnitt ha uteksaminert minst fem doktorgradskandidater per år i tre år.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen skal ha stabil forskerutdanning, at den over tid skal ha tatt opp og uteksaminert et tilfredsstillende antall doktorgradskandidater.⁴⁶ Første punktum oppstiller primært kvalitative vilkår, mens siste punktum oppstiller kvantitative vilkår, som til sammen skal bidra til å sikre stabilitet i institusjonens doktorgradsprogram(mer). Kravet omfatter med dette flere vilkår knyttet til stabilitet, både på institusjonsnivå og for det enkelte doktorgradsprogrammet.

Vilkåret om *stabil forskerutdanning* innebærer at de faglige og organisatoriske rammene rundt hvert doktorgradsprogram skal ha et visst omfang og være robust og stabilt over tid. Institusjonen skal sikre både tilstrekkelig veiledningskapasitet gjennom et stabilt fagmiljø av en viss størrelse og kvalitet, og et godt læringsmiljø. Stabilitet i forskerutdanningen bygger også på en rekke andre faktorer, herunder hvordan utdanningen er organisert, og hvordan den kvalitetssikres. Her er det relevant for oppfylling av kravet hvilken strategi institusjonen har for rekruttering av doktorgradskandidater, hvilke rutiner institusjonen har for tildeling av veileder, hvilke kurs og seminarer doktorgradskandidatene blir tilbudt, og hvilken systematisk oppfølging doktorgradskandidatene får underveis i doktorgradsløpet.

Stabilitet i forskerutdanningen bygger også på kvantitative faktorer, slik som antall doktorgradskandidater som fullfører til normert tid⁴⁷ på hvert doktorgradsprogram.⁴⁸ Hva som anses som et tilfredsstillende antall studenter som fullfører til normert tid, vil

⁴⁵ Som følge av regelverksendringer fra 1. august 2025 vil ny ordlyd i § 1-4 fjerde ledd være: «For å oppnå og inneha akkreditering som universitet skal institusjonen, i tillegg til å fylle grunnvilkåret i universitets- og høyskoleloven § 3-1 andre ledd, oppfylle følgende: d. Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning. Institusjonen skal over en periode på fem år ha tatt opp minst 15 doktorgradskandidater og i gjennomsnitt ha uteksaminert minst fem doktorgradskandidater per år i tre år.»

⁴⁶ Doktorgradskandidater innbefatter også kandidater med annen finansiering enn institusjonens egne stipendiater. Fellesgradskandidater kan inngå i beregningen, men bare én gang, ved én av institusjonene som bidrar i fellesgraden. En kandidat anses som uteksaminert etter fullført disputas.

⁴⁷ Normert tid referer til forventet varighet på en utdanning. Et doktorgradsprogram er normert til tre års fulltidsstudium (noen stipendiatstillinger omfatter også et fjerde år med pliktarbeid).

⁴⁸ Departementet presiserer i [høringsnotatet](#) (side 29) at stabilitetskravet i tillegg konkretiseres med volumkrav, der det er fastsatt kvantitative krav. Her kan en se på antallet stipendiater som har fullført – samlet sett og fordelt over årene siden akkrediteringen av doktorgradsstudiet – samt frafall og gjennomstrømming.

bero på institusjonens størrelse, den faglige egenarten og sammenligning med gjennomstrømmingen ved institusjoner med sammenlignbare doktorgradsprogram(mer).

Vilkårene om at institusjonen skal *ha tatt opp minst 15 doktorgradsstudenter over en periode på fem år*, og at institusjonen *i gjennomsnitt skal ha uteksaminert minst fem doktorgradskandidater per år i tre år*, er i utgangspunktet ikke knyttet til det enkelte doktorgradsprogram, men gjelder for institusjonen som helhet. Dette har direkte sammenheng med at et universitet skal tilby minst én doktorgrad alene. Vilkåret om opptak av minst 15 doktorgradskandidater over en periode på fem år bygger samtidig på krav til akkreditering av doktorgradsstudier, som innebærer at hvert enkelt doktorgradsprogram skal ha kapasitet og rekrutteringspotensial til å opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater.⁴⁹ Det betyr i praksis at en institusjon med mer enn ett doktorgradsprogram må ta opp og uteksaminere flere doktorgradskandidater enn volumkravet på institusjonsnivå i § 1-4 fjerde ledd siste punktum tilsier.⁵⁰

Vilkårene om opptak og uteksaminering innebærer, i likhet med vilkåret om stabilitet, at institusjonen må sikre et godt læringsmiljø for doktorgradskandidatene og et fagmiljø med en størrelse og en stabilitet i kompetansen som er tilstrekkelig for å ivareta veiledningsbehovet for et gitt antall studenter. Institusjonen skal uteksaminere et tilstrekkelig antall doktorgradskandidater slik at fagmiljøene som er tilknyttet institusjonens doktorgradsutdanning, kan opprettholdes og videreutvikles.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gjøre rede for og dokumentere stabilitet i forskerutdanningen, gjennom både kvalitative og kvantitative indikatorer.

Institusjonen skal gi en oversikt over hvert doktorgradsprogram den tilbyr, og når hvert av disse programmene ble akkreditert. Det skal gå frem i redegjørelsen dersom institusjonen har doktorgradsprogrammer som gis i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrad).

⁴⁹ Jf. studiekvalitetsforskriften § 3-3 sjette ledd. Merk at særskilte krav til doktorgradsutdanninger vil innlemmes i universitets og høyskoleforskriften § 1-15 fra 1. august 2025.

⁵⁰ Tolkningen er i tråd med departementets [høringsnotat](#) (side 30): «Det første kravet må [...] ikke forveksles med kravet til akkreditering av doktorgradsprogrammer, som er at institusjonene må kunne sannsynliggjøre at de i doktorgradsstudiet vil kunne rekruttere minst 15 doktorgradsstudenter over fem år og vedlikeholde et miljø som til enhver tid har minst 15 studenter. Dette innebærer at for institusjoner som søker med flere doktorgrader som samlet skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet, vil de kvantitative kravene for å opprettholde en universitetsakkreditering i praksis ligge vesentlig høyere enn å ha tatt opp minst 15 doktorgradsstudenter i gjennomsnitt de siste fem kalenderårene, jf. forslaget om krav til universitetsakkreditering. Større institusjoner vil etter departementets vurdering i praksis måtte ha mer enn ett doktorgradsprogram for å ivareta kravet om at doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av den faglige virksomheten.»

Institusjonen skal gjøre rede for og dokumentere opptak av doktorgradskandidater de siste fem kalenderårene, både for hvert av institusjonens doktorgradsprogrammer og for institusjonen som helhet. Det skal gå frem av redegjørelsen hvordan hvert doktorgradsprogram i løpet av fem år etter oppstart, og over tid, har opprettholdt et doktorgradsmiljø på minst 15 stipendiater.⁵¹

Institusjonen skal videre gjøre rede for og dokumentere uteksaminering av doktorgradskandidater de siste tre kalenderårene, både for hvert av institusjonens doktorgradsprogrammer og for institusjonen som helhet. Det skal gå frem hvor stor andel av disse kandidatene som har fullført på normert tid, og hvor mange som har fullført innen to år etter normert tid. Institusjonen skal gi en vurdering av opptaks- og gjennomføringstallene i sammenheng med egenarten til institusjonen og/eller doktorgradsprogrammet/-ene.

Institusjonen skal videre sammenligne opptaks- og gjennomføringstallene per doktorgradsprogram med tilsvarende doktorgradsprogrammer ved andre institusjoner. Institusjonen skal begrunne hvorfor institusjonene den har valgt å sammenligne seg med, er relevante.

I sammenheng med vilkåret om stabilitet skal institusjonen gjøre rede for hvordan institusjonens doktorgradsprogram(mer) er organisert og blir kvalitetssikret. Det skal gå frem hvilke rutiner institusjonen har for mottak av nye doktorgradskandidater, herunder hvordan tildeling av veileder gjøres, hvilke kurs og seminarer doktorgradskandidatene blir tilbudt, og hvilken systematisk oppfølging av studentene som skjer underveis i doktorgradsløpet.

Videre er institusjonens strategiske arbeid med rekruttering og gjennomstrømming av doktorgradskandidater relevant å omtale i denne redegjørelsen.

NOKUT gjør oppmerksom på at institusjonens redegjørelse for kravet til stabil forskerutdanning også er relevant for å belyse stabilitet og høyt internasjonalt nivå i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første ledd.

Aktuell dokumentasjon

- oversikt som viser opptak av doktorgradskandidater til hvert doktorgradsprogram og totalt for institusjonen de siste fem kalenderårene (oversikten skal vise antall doktorgradskandidater, inkludert antall stipendiater)
- oversikt som viser antall doktorgradskandidater som har fullført, herav fullført til normert tid og fullført til normert tid pluss to år, for hvert doktorgradsprogram de siste tre kalenderår
- oversikt som viser frafall fra hvert doktorgradsprogram i samme tidsperiode som er lagt til grunn for opptak og uteksaminering (minimum for siste tre kalenderår)
- rutiner for kvalitetssikring og organisering av forskerutdanningen

⁵¹ Jf. studiekvalitetsforskriften § 3-3 sjette ledd. Merk at særskilte krav til doktorgradsutdanninger vil innlemmes i universitets og høyskoleforskriften § 1-15 fra 1. august 2025.

- gjennomførte periodiske evalueringer og/eller dokumentasjon fra systematisk kontroll med akkrediteringskravene for doktorgradsprogrammer

3.5 Opptak og gjennomstrømming på lavere og høyere grads nivå

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 femte ledd

Institusjonen skal alene ha akkreditering for studietilbud på både lavere og høyere grads nivå innenfor doktorgradsområdet/-ene. Institusjonen skal jevnlig ha tatt opp og uteksaminert kandidater på disse studietilbudene. Institusjonen skal ha et tilfredsstillende antall studenter som fullfører til normert tid.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at et universitet skal ha egne studietilbud på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet/-ene.⁵² I tillegg innebærer kravet at institusjonen jevnlig må ta opp nye studenter og uteksaminere kandidater på studietilbudene som bygger opp under doktorgradsstudiet/-ene. Dessuten skal et tilfredsstillende antall kandidater ha fullført studiene på normert tid.⁵³ Kravet omfatter med dette flere vilkår knyttet til studentopptak og gjennomstrømming, i tillegg til vilkår om tilstrekkelig bredde i institusjonens studietilbud, som skal sikre rekrutteringsgrunnlag for doktorgradsstudiet/-ene.

Vilkårene om *jevnlig opptak av studenter*, og om at *et tilfredsstillende antall studenter skal fullføre til normert tid*, skal til sammen sikre stabilitet, god studieprogresjon og gjennomstrømming av studenter. Vilkårene gjelder alle studietilbud på lavere og høyere grads nivå innenfor doktorgradsområdet/-ene og skal bidra til kvalitet og stabilitet i institusjonens utdanningsvirksomhet og til å sikre et godt grunnlag for rekruttering av egne studenter til doktorgradsprogrammet/-ene. Et tilstrekkelig rekrutteringsgrunnlag skal bidra til å sikre tilstrekkelig studentopptak og inntakskvalitet på doktorgradsprogrammet/-ene, et levedyktig læringsmiljø og et tilstrekkelig antall kandidater som disputerer til at fagmiljøet tilknyttet doktorgradsprogrammet/-ene kan opprettholdes og videreutvikles.

Tilfredsstillende gjennomføring på *normert tid* forutsetter blant annet at institusjonen klarer å rekruttere tilstrekkelig antall studenter, at studentene har nødvendig startkompetanse, og at institusjonen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i sine fagmiljøer til å undervise, veilede og følge opp studentene på en tilfredsstillende måte.

⁵² Kravet må sees i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 tredje ledd om at doktorgradsprogrammene skal være godt dekkende for institusjonens faglige virksomhet.

⁵³ Normert tid referer til forventet varighet på en utdanning. For eksempel er normert tid for en bachelorutdanning (180 studiepoeng) tre år.

At studietilbudene har høy kvalitet, at de er satt sammen med god faglig sammenheng og progresjon, og at de blir gjennomført på en måte som gjør at studentene kan oppnå læringsutbyttet på normert tid, spiller også inn. Hva som anses som et tilfredsstillende antall studenter, vil bero på institusjonens størrelse, på den faglige egenarten og på sammenligningen med gjennomstrømmingen ved institusjoner med sammenlignbare studietilbud.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal gi en oversikt over sine studietilbud. Det skal gå frem i redegjørelsen dersom institusjonen har studietilbud som gis i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrader).

Institusjonen skal gjøre rede for og dokumentere opptak av studenter og uteksaminering av kandidater de siste fem årene, både for hvert av institusjonens studietilbud og for institusjonen som helhet.⁵⁴ Det skal gå frem av redegjørelsen hvor stor andel av kandidatene som har fullført på normert tid, og hvor mange som har fullført innen ett år etter normert tid. Videre skal institusjonen gjøre rede for og dokumenter frafall og eventuelle tiltak som står i forhold til utvikling i tallene. Institusjonen skal gi en vurdering av opptaks- og gjennomføringstallene i sammenheng med egenarten til institusjonen og/eller studietilbudene. Institusjonen skal også kort omtale hvilke av studietilbudene på lavere og høyere grads nivå som kan utgjøre opptaksgrunnlag for doktorgradsstudiet/ene.⁵⁵

Institusjonen skal videre sammenligne opptaks- og gjennomføringstallene på studietilbudsnivå og på institusjonsnivå med tilsvarende tall ved andre universiteter. Institusjonen skal begrunne hvorfor institusjonene den har valgt å sammenligne seg med, er relevante.

Institusjonens strategiske arbeid med rekruttering og gjennomstrømming av studenter er også relevant å omtale i redegjørelsen.

NOKUT gjør oppmerksom på at institusjonens redegjørelse for kravet til opptak og gjennomstrømming for studietilbud på lavere og høyere grads nivå også er relevant for å belyse stabilitet og høyt internasjonalt nivå i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første ledd.

Aktuell dokumentasjon

- oversikt som viser studentopptak, studiepoengproduksjon og kandidatproduksjon de siste fem årene, både per studietilbud (sortert på lavere og høyere grads nivå) og totalt for institusjonen

⁵⁴ Antall studenter/kandidater angis i heltidsekvivalenter.

⁵⁵ En mer utfyllende redegjørelse for hvilke studietilbud som bygger opp under doktorgradsområdene, skal gis i sammenheng med § 1-4 tredje ledd.

- oversikt over andel kandidater som har fullført på normert tid, og andel kandidater som har fullført innen ett år etter normert tid
- oversikt over frafall de siste fem årene både per studietilbud (sortert på lavere og høyere grads nivå) og totalt for institusjonen
- oversikt over studietilbud på høyere grads nivå som er knyttet til doktorgradsområdene, som også viser akkrediteringstidspunkt og kandidatproduksjon per studietilbud de siste fem årene
- tabell som gir oversikt over studentopptak og kandidatproduksjon på lavere og høyere grads nivå, sammenlignet med tilsvarende institusjoner (fortrinnsvis universiteter)

3.6 Internasjonale og nasjonale samarbeid og nettverk

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 sjette ledd

Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk, prosjekter og samarbeid innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale samarbeid om doktorgradsutdanning.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeid innenfor både utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid (forkortet til FoU/KU). I tillegg skal institusjonen delta aktivt i nasjonale samarbeid om doktorgradsutdanning. Kravet gjelder for institusjonen som helhet.⁵⁶

Vilkåret om å *delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeid* innebærer at institusjonen skal være en aktiv bidragsyter i nettverk og samarbeid som er relevante for institusjonens utdanning og FoU/KU. At institusjonen skal delta *aktivt*, betyr at det ikke er tilstrekkelig at institusjonen kun er tilknyttet slike nettverk, prosjekter eller samarbeid.

For utdanningsvirksomheten innebærer vilkåret om å *samarbeide internasjonalt* at institusjonen forventes å ha internasjonalt utdanningssamarbeid og internasjonalisering av utdanningen, herunder internasjonal mobilitet av studenter og ansatte,

⁵⁶ Kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 sjette ledd må ses i sammenheng med studiekvalitetsforskriften § 3-3 om akkreditering av doktorgradsstudier, hvor det kreves at fagmiljøet skal kunne vise til resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt, og studietilsynsforskriften § 2-3 sjette ledd, som krever at fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører frem til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet. Merk at særskilte krav til doktorgradsutdanning vil innlemmes i universitets og høyskoleforskriften § 1-15 fra 1. august 2025.

fellesgradssamarbeid, internasjonale prosjekter mv. som kommer både fagmiljøene og studentene til gode.

For forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innebærer vilkåret om å *samarbeide internasjonalt* for eksempel at fagmiljøene har felles FoU/KU-prosjekter og sampublisering med internasjonale samarbeidspartnere.

Vilkåret om at institusjonen skal *delta aktivt i nasjonale samarbeid om doktorgradsutdanning*, betyr at institusjonen skal ha utadrettet nasjonalt samarbeid om doktorgradsutdanningen, og/eller delta aktivt i nasjonale forskerskoler.

For søkere

Institusjonens redegjørelse for kravet

Institusjonen skal redegjøre for de nasjonale og internasjonale nettverkene og samarbeidene som institusjonen deltar i, herunder hvilke satsnings- eller fagområder institusjonen samarbeider om, og hvilken betydning deltakelsen har for den faglige virksomheten ved institusjonen. Det er også relevant å si noe om hvilken rolle institusjonen har i samarbeidene og nettverkene, for eksempel leder eller medlem. Relevante eksempler på nasjonalt og internasjonalt samarbeid kan være deltakelse i en europeisk universitetsallianse eller samarbeid i internasjonale partnernettsverk, så vel som institusjonens nasjonale faglige nettverk med andre utdanningsinstitusjoner og nettverk med næringslivet og offentlig sektor.

Det er ikke nødvendig å beskrive alle nettverkene institusjonen deltar i, dersom det er mange. Institusjonen kan velge ut de samarbeidene og nettverkene som vurderes som mest relevante. Institusjonen kan vise til inngåtte avtaler på institusjonsnivå, men også på lavere nivåer, slik som fakultets-, avdelings- eller instituttnivå.

Institusjonen skal også gjøre rede for nasjonalt samarbeid om doktorgradsutdanning: hva institusjonen selv bidrar med, hvordan samarbeidet foregår, og hvilken betydning deltakelsen har for den faglige virksomheten.

I redegjørelsen kan det også være relevant å beskrive institusjonens strategiske arbeid med institusjonens internasjonale ambisjoner og prioriteringer.

NOKUT gjør oppmerksom på at institusjonens redegjørelse for kravet til aktive nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk også er relevant for å belyse stabilitet og høyt internasjonalt nivå i sammenheng med universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første ledd.

Aktuell dokumentasjon

- samarbeidsavtaler med internasjonale samarbeidspartnere
- eksempler på nasjonale og internasjonale nettverk innenfor utdanning og FoU/KU som institusjonen deltar i
- eksempler på nasjonale og internasjonale samarbeid innenfor utdanning og FoU/KU som institusjonen deltar i

- eksempler på nasjonale samarbeid om doktorgradsutdanning som institusjonen deltar i

4 Helhetlig vurdering

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd

NOKUT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater tilsier at institusjonen på en god måte kan forvalte akkrediteringsmyndigheten som institusjonsakkrediteringen gir.

Tolkning av kravet

Det overordnede formålet med samtlige krav til institusjonsakkreditering i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-1 og 1-4⁵⁷ er å sikre at både institusjoner som blir akkreditert som universitet, og institusjoner som allerede er akkrediterte som universiteter, er i stand til å forvalte det faglige ansvaret som institusjonsakkrediteringen gir, herunder fullmakter til å opprette studietilbud på alle nivåer også innenfor nye fagområder. Institusjonen må ha den faglige tyngden og robustheten som tilligger universitetskategorien.

Kravet innebærer at NOKUT, ved behandling av søknader om universitetsakkreditering, og ved tilsyn med universitetsakkreditering, skal gjennomføre en helhetlig, skjønnsmessig og faglig vurdering av om institusjonens *strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater* tilsier at institusjonen *på en god måte* kan forvalte den akkrediteringsmyndigheten en universitetsakkreditering innebærer. Bestemmelsen angir hvilke momenter som normalt vil legges til grunn for vurderingen, men opplistingen er ikke uttømmende. Institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater vurderes også i sammenheng med andre krav, men bestemmelsen om helhetlig vurdering innebærer at NOKUT skal gjøre en reell tilleggsvurdering, ut over vurderingen av hvert av de øvrige akkrediteringskravene. Dette innebærer eksempelvis at kravene til akkreditering av studietilbud, kvalitetssystem og kvalitetsarbeid også kan tas med i vurderingen av om en institusjon er i stand til å forvalte akkrediteringsmyndigheten på en god måte.

Terskelen «på en god måte» angir en minstestandard. Det betyr at institusjonen som et minimum må være godt nok rustet faglig og organisatorisk til å kunne forvalte

⁵⁷ Merk at grunnvilkårene for institusjonsakkreditering flyttes fra universitets- og høyskoleforskriften til universitets- og høyskoleloven § 3-1, med virkning fra 1. august 2025. Som følge av dette blir det justeringer i universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 fra samme dato. Endringene er nærmere beskrevet i denne veilederen i sammenheng med de kravene der dette er relevant.

akkrediteringsmyndigheten og de faglige fullmaktene som følger med en akkreditering som universitet.

Et tilfredsstillende kvalitetssystem og kvalitetsarbeid for utdanningsvirksomheten er en klar forutsetning for at en institusjon skal kunne forvalte den akkrediteringsmyndigheten som følger med en universitetsakkreditering. Hvordan institusjonen forvalter akkrediteringsmyndigheten både på lavere og høyere grads nivå, og hvordan den forvalter studieprogramutviklingen og doktorgradsområdet/-ene, er noe som vil bli vektlagt.

At institusjonen har utarbeidet en strategi som bygger opp om universitetsakkreditering, og at institusjonen arbeider for og oppnår resultater i tråd med egne strategiske målsettinger, er sentralt for å oppnå og forvalte institusjonsakkreditering. Derfor er dette viktige momenter i vurderingen. NOKUT vil også vurdere hvordan institusjonens organisering er tilpasset et universitet, og om resultatene fra utdanning og forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid tilsier at institusjonen befinner seg på riktig nivå for å være del av denne institusjonskategorien.

Den helhetlige vurderingen vil særlig ha betydning i tilfeller der en institusjon så vidt oppfyller de øvrige kravene til akkreditering, og der det er tvil om institusjonen vil være i stand til å forvalte akkrediteringsmyndigheten på en tilfredsstillende måte. Kravet gir NOKUT hjemmel til på bakgrunn av en skjønnsmessig helhetsvurdering å avslå en søknad om institusjonsakkreditering eller fatte negativt vedtak ved et tilsyn med en institusjonsakkreditering, til tross for at institusjonen oppfyller de øvrige kravene til akkreditering. Motsatt vil den helhetlige vurderingen ikke kunne resultere i at en institusjon får akkreditering dersom ett eller flere av kravene til institusjonsakkreditering ikke er oppfylt.

For søkere

Institusjonen behøver i utgangspunktet verken redegjøre for eller legge ved dokumentasjon knyttet til denne bestemmelsen. NOKUT gjennomfører den helhetlige vurderingen med utgangspunkt i institusjonens søknad og den dokumentasjonen institusjonen har levert i tilknytning til de øvrige akkrediteringskravene, og institusjonsbesøket.

Som del av den helhetlige vurderingen kan NOKUT også gi noen overordnede råd for den videre utviklingen av institusjonen.

5 Overgangsregler for vitenskapelige høyskoler

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-5

Vitenskapelige høyskoler som søker om akkreditering som universitet før 1. januar 2030, skal få søknaden behandlet etter en forenklet prosedyre.

NOKUT skal vurdere en søknad etter forenklet prosedyre basert på institusjonens redegjørelse for oppfyllelse av kravene til akkreditering som universitet.

Institusjonen skal i utgangspunktet kun dokumentere oppfyllelse av krav som er nye i forhold til kravene til akkreditering som vitenskapelig høyskole, samt krav til høy internasjonal kvalitet. NOKUT kan etterspørre annen dokumentasjon hvis NOKUT finner at det er nødvendig å foreta ytterlige vurderinger. NOKUT skal foreta en helhetlig vurdering etter § 1-1 sjette ledd.

Tolkning av kravet

Overgangsreglene innebærer at omfanget av dokumentasjon som en vitenskapelig høyskole skal legge ved sin søknad om akkreditering som universitet, kan reduseres sammenlignet med NOKUTs ordinære forvaltningspraksis ved søknader om institusjonsakkreditering. Samtidig skal institusjonens redegjørelser og utvalg av dokumentasjon gjøre det mulig for den sakkyndige komiteen å foreta en reell sakkyndig vurdering av om akkrediteringskravene er oppfylt. Komiteen skal også kunne gjøre en helhetlig vurdering av om institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater tilsier at institusjonen på en god måte kan forvalte akkrediteringsmyndigheten som institusjonsakkrediteringen gir, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd.

Bestemmelsen presiserer at en vitenskapelig høyskole som søker om universitetsakkreditering, skal gjøre rede for hvordan institusjonen oppfyller kravene til akkreditering som universitet, slik de går frem av universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 og § 1-4,⁵⁸ og at NOKUT skal vurdere søknaden basert på institusjonens redegjørelser knyttet til kravene.

Samtidig presiserer bestemmelsen at institusjonen må dokumentere at institusjonens utdanning og forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid (FoU/KU) er stabil og av høy internasjonal kvalitet, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 første ledd. NOKUT har hjemmel til å etterspørre ytterligere dokumentasjon dersom det er nødvendig.

⁵⁸ Merk at grunnvilkårene for institusjonsakkreditering flyttes fra universitets- og høyskoleforskriften til universitets- og høyskoleloven § 3-1, med virkning fra 1. august 2025. Som følge av dette blir det justeringer i universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 fra samme dato. Endringene er nærmere beskrevet i denne veilederen i sammenheng med de kravene der dette er relevant.

For søkere

Institusjonen skal dokumentere oppfyllelse av krav som er nye i forhold til kravene til akkreditering som vitenskapelig høyskole, samt kravet til stabilitet og høy internasjonal kvalitet. Kravet om stabilitet og høy internasjonal kvalitet i § 1-4 første ledd står samtidig i tett sammenheng med de øvrige kravene til akkreditering som universitet, gitt i universitets- og høyskoleforskriften § 1-4 andre til sjette ledd samt § 1-1 andre ledd (se kapittel 3.1 for nærmere omtale av sammenhengen). Institusjonen må derfor redegjøre for og/eller dokumentere de nevnte kravene for at § 1-4 første ledd skal bli tilstrekkelig belyst.

Institusjonen skal også redegjøre for og/eller dokumentere krav som er nødvendig for at NOKUT skal kunne gjøre en helhetlig vurdering. Den helhetlige vurderingen omfatter hvorvidt institusjonens strategiske mål, organisering, kvalitetsarbeid og resultater tilsier at institusjonen på en god måte kan forvalte akkrediteringsmyndigheten som en universitetsakkreditering vil gi, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd. I den helhetlige vurderingen ses derfor de generelle kravene til institusjonsakkreditering i universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 i sammenheng med institusjonens resultater, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-4.

NOKUT legger til grunn at den enkelte vitenskapelige høyskole, før institusjonen søker om akkreditering som universitet, har dialog med NOKUT om eventuell tilpasning av dokumentasjonskravet.

Tabellen under gir en forenklet fremstilling av hvilke krav (markert med x) en vitenskapelig høyskole i utgangspunktet skal redegjøre for og eventuelt også dokumentere i sin søknad:

§ 1-1. Generelle krav til institusjonsakkreditering	Redegjørelse	Dokumentasjon
§ 1-1 første ledd om institusjonens primærvirksomhet	-	-
§ 1-1 andre ledd om FoU/KU i samspill med utdanningsvirksomheten	x	-
§ 1-1 tredje ledd om institusjonens strategi for utdanning og FoU/KU	x	x
§ 1-1 fjerde ledd om organisering og infrastruktur som er tilpasset virksomheten	x	-
§ 1-1 femte ledd om godkjent kvalitetssystem og kvalitetsarbeid	-	-
§ 1-4. Krav til akkreditering som universitet	Redegjørelse	Dokumentasjon
§ 1-4 første ledd om stabilitet og høy internasjonal kvalitet i utdanning og FoU/KU	x	x
§ 1-4 andre ledd om institusjonens kompetanseprofil og kompetansenivå i fagmiljøet	x	x
§ 1-4 tredje ledd om doktorgraden(e) og doktorgradsområdet/-ene	x	x
§ 1-4 fjerde ledd om stabil forskerutdanning	x	x

§ 1-4 femte ledd om opptak og gjennomstrømming på lavere og høyere grads nivå innenfor doktorgradsområdene	x	x
§ 1-4 sjette ledd om institusjonens deltakelse i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk innenfor høyere utdanning og FoU/KU og nasjonale samarbeid om doktorgradsutdanning.	x	-

Tabellen under gir en mer utfyllende oversikt over hvilke krav en vitenskapelig høyskole i utgangspunktet skal redegjøre for, hvilke krav som skal dokumenteres, og en kort begrunnelse for dokumentasjonskravet:

§ 1-1. Generelle krav til institusjonsakkreditering	
§ 1-1 første ledd om institusjonens primærvirksomhet	→ Ingen redegjørelse eller dokumentasjon er nødvendig.
§ 1-1 andre ledd om FoU/KU i samspill med utdanningsvirksomheten	→ Institusjonen skal kort redegjøre for kravet, se veiledningen i kapittel 2.2. → Det er i utgangspunktet ikke nødvendig å legge ved dokumentasjon. Samspillet mellom institusjonens FoU/KU og utdanningsvirksomhet er viktig i vurderingen av at utdanningene er forskningsbaserte, relevante og av høy kvalitet. Kravet i § 1-1 andre ledd skal inngå i vurderingen av § 1-4 første ledd om at institusjonens utdanning og FoU/KU skal være stabil og av høy internasjonal kvalitet.
§ 1-1 tredje ledd om institusjonens strategi for utdanning og FoU/KU	→ Institusjonen skal kort redegjøre for kravet, se veiledningen i kapittel 2.3. → Aktuell dokumentasjon: institusjonens strategi Institusjonens strategiske mål er blant de forholdene som skal inngå i den helhetlige vurderingen, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd.
§ 1-1 fjerde ledd om organisering og infrastruktur tilpasset virksomheten	→ Institusjonen skal kort redegjøre for hvordan institusjonens organisering og infrastruktur er tilpasset virksomheten, se veiledningen i kapittel 2.4. → Det er i utgangspunktet ikke nødvendig å legge ved dokumentasjon. Redegjørelsen kan gjerne suppleres med et organisasjonskart. Institusjonens organisering er blant de forholdene som skal inngå i den helhetlige vurderingen, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd.
§ 1-1 femte ledd om godkjent kvalitetssystem og kvalitetsarbeid	→ Ingen redegjørelse eller dokumentasjon nødvendig.

	Kravet forutsetter at NOKUT har gjennomført periodisk oppfølging med institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid, og fattet vedtak om at kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet er tilfredsstillende. Ved søknad om institusjonsakkreditering må NOKUT gjøre en vurdering av hvorvidt den forrige periodiske oppfølgingen av institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid kan legges til grunn, eller om det må gjennomføres et nytt tilsyn. Institusjonens kvalitetsarbeid er blant de forholdene som skal inngå i den helhetlige vurderingen, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 1-1 sjette ledd.
§ 1-4. Krav til akkreditering som universitet	
§ 1-4 første ledd om stabilitet og høy internasjonal kvalitet i utdanning og FoU/KU	→ Institusjonen skal redegjøre for kravet og legge ved aktuell dokumentasjon, se veiledningen i kapittel 3.1. Selv om de vitenskapelige høyskolene tidligere er vurdert til å oppfylle kravet om stabilitet og høy internasjonal kvalitet, er terskelen dynamisk og endrer seg i takt med utviklingen i fagområdene internasjonalt. Universitets- og høyskoleforskriften § 1-5 om forenklet prosedyre for vitenskapelige høyskoler presiserer at søkerinstitusjonen skal dokumentere krav til høy internasjonal kvalitet, jf. § 1-4 første ledd.
§ 1-4 andre ledd om institusjonens og fagmiljøenes kompetanseprofil og kompetansenivå	→ Institusjonen skal redegjøre for kravet og legge ved aktuell dokumentasjon, se veiledningen i kapittel 3.2. Institusjonens kompetanseprofil, kompetansenivå og tilstrekkelig antall faglig ansatte med høy faglig kompetanse er viktig i vurderingen av stabilitet og kvalitet i institusjonens FoU/KU og utdanningsvirksomhet. Kravet § 1-4 andre ledd inngår i vurderingen av § 1-4 første ledd om institusjonens utdanning og FoU/KU er stabil og av høy internasjonal kvalitet.
§ 1-4 tredje ledd om doktorgraden(e) og doktorgradsområdet/-ene	→ Institusjonen skal redegjøre for kravet og legge ved aktuell dokumentasjon, se veiledningen i kapittel 3.3. Vilkårene om at institusjonens doktorgradsområde(r) skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet, og at institusjonenes studietilbud skal inngå i doktorgradsområdene, er viktig i vurderingen av stabilitet og kvalitet i institusjonens FoU/KU og utdanningsvirksomhet. Kravet § 1-4 tredje ledd inngår i vurderingen av § 1-4 første

	ledd om at institusjonens utdanning og FoU/KU skal være stabil og av høy internasjonal kvalitet.
§ 1-4 fjerde ledd om stabil forskerutdanning	→ Institusjonen skal redegjøre for kravet og legge ved aktuell dokumentasjon, se veiledningen i kapittel 3.4. At institusjonen har stabil forskerutdanning, er viktig i vurderingen av stabilitet og kvalitet i institusjonens FoU/KU og utdanningsvirksomhet. Kravet § 1-4 fjerde ledd inngår i vurderingen av § 1-4 første ledd om institusjonens utdanning og FoU/KU er stabil og av høy internasjonal kvalitet.
§ 1-4 femte ledd om jevnlig opptak og gjennomstrømming på studietilbudene på lavere og høyere grads nivå	→ Institusjonen skal redegjøre for kravet og legge ved aktuell dokumentasjon, se veiledningen i kapittel 3.5. At institusjonen kan vise til tilfredsstillende opptak og gjennomstrømming på studier på lavere og høyere grads nivå, er viktig i vurderingen av stabilitet og kvalitet i institusjonens utdanningsvirksomhet. Kravet § 1-4 femte ledd inngår i vurderingen av § 1-4 første ledd om at institusjonens virksomhet innenfor utdanning og FoU/KU er stabil og av høy internasjonal kvalitet.
§ 1-4 sjette ledd om institusjonens aktive deltagelse i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk innenfor utdanning og FoU/KU, og nasjonale samarbeid om doktorgradsutdanning	→ Søkeren skal kort redegjøre for kravet, se veiledningen i kapittel 3.6. → Det er i utgangspunktet ikke nødvendig å legge ved dokumentasjon. Institusjonens aktive deltakelse i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk er viktig i vurderingen av stabilitet og høy internasjonal kvalitet i institusjonens utdanningsvirksomhet og FoU/KU. Kravet i § 1-4 sjette ledd inngår i vurderingen av § 1-4 første ledd om at institusjonens virksomhet innenfor utdanning og FoU/KU er stabil og av høy internasjonal kvalitet.

6 Søknad om akkreditering

Varsel om søknad

NOKUT har ikke søknadsfrister for institusjonsakkreditering, men oppfordrer institusjoner som har planer om å søke, om å varsle NOKUT i god tid.

NOKUT anbefaler også institusjoner som planlegger å søke, om å benytte seg av tilbudet om veiledningsmøte med NOKUT før de søker om institusjonsakkreditering. Veiledningsmøtet gir institusjonen god oversikt over både krav som skal oppfylles, og selve akkrediteringsprosessen.

Utforming av søknaden

I søknaden skal institusjonen beskrive, begrunne og dokumentere hvordan den oppfyller minimumskravene til akkreditering gitt i lov og forskrift. En akkreditering forutsetter at alle kravene er oppfylt.

En fullstendig søknad skal bestå av

- et **følggebrev** som skal være underskrevet av institusjonens øverste ansvarlige leder, eller den styret har delegert mandat til å underskrive. I følggebrevet skal institusjonen begrunne hvorfor den søker om institusjonsakkreditering. Institusjonen skal oppgi en kontaktperson for søknaden som skal ha ansvar for kontakten med NOKUT underveis i søknadsprosessen.
- en **introduksjon** til søknaden som beskriver institusjonen som helhet og forklarer hvilke(t) doktorgradsprogram(mer) som ligger til grunn for søknaden, og kortfattet beskriver hvordan institusjonens doktorgradsprogram(mer) dekker institusjonens faglige virksomhet.
- **redegjørelser** for hvordan institusjonen oppfyller kravene til akkreditering: Redegjørelsene skal følge disposisjonen i kapittel 2 og 3 i denne veilederen.⁵⁹ Tallmaterialet skal hentes fra Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) dersom institusjonen rapporterer til DBH. Søknaden skal kunne leses som et selvstendig dokument, og det skal ikke være nødvendig å måtte lese vedleggene for å få et samlet inntrykk av hvordan søkerinstitusjonen oppfyller kravene.
- **dokumentasjon** som dokumenterer de forholdene som er beskrevet i redegjørelsene:⁶⁰ Vedleggene skal nummereres.

⁵⁹ Kapittel 2 og 3 består av tolkning av kravene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-1 og 1-4, veiledning til institusjonenes redegjørelser og forslag til relevant dokumentasjon.

⁶⁰ I kapittel 2 og 3 gir NOKUT forslag til relevant dokumentasjon, men institusjonen står fritt til å legge ved alle dokumenter som anses å være relevante for å belyse oppfyllelse av kravene.

Søknaden og dokumentasjonen må bestå av skriftlige dokumenter som kan arkiveres i NOKUTs sak- og arkivsystem. Dokumentasjonen skal ikke bestå av skannede dokumenter, men elektroniske filer som er konvertert til PDF (med mindre de er OCR-behandlet).

Alle dokumenter som sendes til NOKUT, er offentlig tilgjengelige via vår postjournal. Før innsending bes institusjonen om å etterse at dokumentene ikke inneholder unødvendige personopplysninger eller annen informasjon som skal unntas offentlighet. Typiske personopplysninger er navn, adresse, telefonnummer, e-post og fødselsnummer. Institusjonen må i alle tilfeller unngå sensitive personopplysninger.⁶¹

Offentlige institusjoner oppfordres til å benytte ekspedering av søknaden via eFormidling 2.0 til organisasjonsnummer 985 042 667. Her er maksimal størrelse 1GB. Alternativet er å sende søknaden per e-post til postmottak@nokut.no. E-posten med filer kan maksimalt ha en filstørrelse på 35MB. Dersom filene overstiger dette, kan Filesender benyttes.

Saksgangen for søknadsbehandlingen

Mottak av søknad og tilbakemelding fra NOKUT

Når søknaden er mottatt, vil søkerinstitusjonen få et brev fra NOKUT om videre prosess, opplysninger om forventet oppstart av søknadsbehandlingen og estimert saksbehandlingstid. Søknader som er mangelfulle, eller som har mangelfull dokumentasjon, som gjør den uegnet for sakkyndig vurdering, kan avvises av NOKUT uten bruk av sakkyndige, jf. studiekvalitetsforskriften § 1-7 første ledd.⁶²

Innledende søknadsbehandling

Søknadsbehandlingen begynner med at NOKUT vurderer om søknaden oppfyller dokumentasjonskravene og øvrige krav som kan kontrolleres administrativt. NOKUT kontrollerer også om institusjonens redegjørelser i søknaden er innholdsmessig tilstrekkelige som vurderingsgrunnlag. Dette avgjør hvorvidt søknaden er egnet for sakkyndig vurdering. NOKUT gir deretter søkerinstitusjonen beskjed om hvorvidt søknaden går videre til sakkyndig vurdering. NOKUT kan be om supplerende opplysninger og dokumentasjon. Dersom søknaden har mindre mangler, skal institusjonen få mulighet til å komplettere søknaden. Fristen for å komplettere søknaden settes av NOKUT.

Grunnlag for avvisning av søknaden

NOKUT kan avvise en søknad dersom den har mangler som gjør den uegnet for sakkyndig vurdering, jf. studiekvalitetsforskriften § 1-7 første ledd.⁶³ Avvisningen skal begrunnes, og vedtaket kan påklages. Dersom NOKUT avviser eller avslår en søknad om akkreditering, kan NOKUT i særskilte tilfeller vedta at institusjonen ikke vil få behandlet en ny søknad om akkreditering før etter en periode på inntil to år, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3 andre ledd.

⁶¹ Se Datatilsynets nettsider for veiledning: <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/personopplysninger/>

⁶² Merk at bestemmelsen flyttes til universitets- og høyskoleforskriften § 1-21 fra 1. august 2025.

⁶³ Se fotnote 62.

Oppnevning av sakkyndige

Når NOKUT anser søknaden som komplett og egnet for sakkyndig vurdering, utarbeider NOKUT forslag til sakkyndige. De sakkyndige vil bestå av personer som til sammen oppfyller gjeldende kompetansekrav i studietilsynsforskriften § 5-6 tredje ledd⁶⁴ og regler om habilitet, jf. forvaltningsloven § 6, supplert med fagfeller innenfor doktorgradsområdet/-ene. Institusjonen får uttale seg om forslaget til sakkyndige. Dersom institusjonen har begrunnede innvendinger, vil NOKUT vurdere innvendingene og eventuelt gjøre endringer. Institusjonen kan gjerne selv fremme forslag til aktuelle sakkyndige, men NOKUT er ikke bundet til institusjonens forslag.

Eventuell oppdatering av søknaden

I tilfeller hvor det går noe tid fra en institusjon har sendt inn søknad om institusjonsakkreditering, og til den faktiske søknadsbehandlingen starter opp, skal NOKUT gi institusjonen mulighet til å oppdatere søknaden og/eller dokumentasjonen. Det er institusjonens ansvar å sørge for at materialet den har levert i søknaden, og den dokumentasjonen den eventuelt blir bedt om å levere underveis i saksbehandlingen, utgjør et oppdatert og korrekt grunnlag for de sakkyndiges vurderinger av akkrediteringskravene.

NOKUT kan også selv innhente oppdaterte offisielle data om institusjonen, for eksempel gjennom DBH. Dersom den sakkyndige komiteen mener institusjonens dokumentasjon ikke er egnet til å vise institusjonens nivå opp mot sammenlignbare institusjoner, kan komiteen gjøre egne sammenligninger med andre institusjoner.

Oversendelse av søknaden i papirform

Når NOKUT skal klargjøre søknaden for sakkyndig vurdering, kan institusjonen bli bedt om å oversende et gitt antall eksemplarer av søknadsdokumentene i papirformat, helst i innbundet form.

Forberedelse til institusjonsbesøket

All kontakt mellom institusjonen og de sakkyndige går gjennom saksbehandlerne i NOKUT. Tidspunktet for institusjonsbesøket fastsettes i dialog mellom institusjonen og NOKUTs saksbehandlere. Institusjonen mottar programmet for besøket i god tid, slik at institusjonen kan legge til rette for at alle som komiteen ønsker samtaler med, kan møte. Normalt vil komiteen ønske å snakke med studenter med og uten tillitsverv, ansatte i vitenskapelige stillinger, ansatte i administrasjonen, ledere på alle nivåer, representanter for råd og utvalg ved institusjonen samt representanter fra institusjonens styre.

Gjennomføring av institusjonsbesøket

Den sakkyndige komiteen gjennomfører institusjonsbesøket etter oppsatt program. Ved behov kan komiteen også be om møter med andre grupper eller enkeltpersoner enn dem som allerede er satt opp i programmet.

Institusjonen mottar rapporten fra den sakkyndige komiteen

Etter at den sakkyndige komiteen har levert sin rapport med vurderinger av alle kravene,

⁶⁴ Merk at bestemmelsen flyttes til universitets- og høyskoleforskriften § 1-22 fra 1. august 2025.

sender NOKUT rapporten til institusjonen. Institusjonen får først mulighet til å påpeke eventuelle faktiske feil, mangler eller misforståelser i rapporten. Etter eventuell korrigering fra NOKUT oversender NOKUT rapporten formelt til institusjonen. Rapporten er da et offentlig dokument. Institusjonen får anledning til å kommentere rapporten i en offentlig uttalelse. Fristen for å sende en slik uttalelse til NOKUT er normalt fire uker.

NOKUTs vedtak

Institusjonens uttalelse innlemmes i NOKUTs endelige akkrediteringsrapport. Saksfremlegg med innstilling til vedtak samt vedlagt akkrediteringsrapport med institusjonens offentlige uttalelse legges frem for NOKUTs styre til vedtak. Akkrediteringsrapporten med institusjonens offentlige uttalelse og styrets vedtak publiseres deretter på NOKUTs nettsider.

Dersom NOKUTs styre fatter positivt vedtak om akkreditering, søker institusjonen deretter Kunnskapsdepartementet om endret institusjonskategori.

Klageadgang

Et vedtak om institusjonsakkreditering fra NOKUT er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, jf. bokstav a. En institusjon kan klage på et enkeltvedtak innen tre uker fra institusjonen har mottatt vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Klageretten er begrenset etter studiekvalitetsforskriften § 1-9 andre ledd,⁶⁵ der det går frem at NOKUTs faglige vurdering av de faktiske forholdene ikke kan påklages. Klageretten er derfor begrenset til NOKUTs saksbehandling, rettsanvendelse og feil i faktum.

Klagen sendes til NOKUTs postmottak, enten med eFormidling 2.0 til organisasjonsnummer 985 042 667 eller per e-post til postmottak@nokut.no. NOKUT vurderer om klagen oppfyller vilkårene for behandling, og har mulighet til selv å omgjøre eller oppheve vedtaket. Dersom NOKUT ikke finner grunnlag for omgjøring eller oppheving, vil klagen videresendes til NOKUTs klagenemnd for høyere utdanning, som avgjør klagesaken. Det kommer frem i forvaltningsloven § 32 hvordan klagen skal utformes. Institusjonen kan be om at NOKUT ikke iverksetter vedtaket før klagefristen er ute eller klagen er endelig avgjort av klagenemnda, jf. forvaltningsloven § 42. Som part i saken har institusjonen rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Dialog etter avsluttet søknadsprosess

Etter at NOKUT har fattet vedtak i saken, kan institusjonen ved behov ta kontakt med NOKUT. Dersom institusjonen ikke ønsker å sende inn en formell klage på vedtaket, men likevel har spørsmål eller ønsker å gi en tilbakemelding til NOKUT, er dette muligheter som kan benyttes:

1. NOKUT innhenter rutinemessig tilbakemeldinger fra institusjoner som har vært gjennom en akkrediteringsprosess, hvor institusjonen får anledning til å gi tilbakemeldinger om hvordan den har opplevd prosessen.

⁶⁵ Merk at bestemmelser i studiekvalitetsforskriften vil innlemmes i universitets- og høyskoleforskriften fra 1. august 2025.

2. Ved behov gjennomfører NOKUT møter med institusjonen i etterkant av et vedtak, for eksempel dersom institusjonen har spørsmål til innholdet i rapporten eller ønsker generell veiledning. Institusjonen må selv ta kontakt med NOKUT for å be om et slikt møte.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)